

SZAKDOLGOZAT

KONDÁCS KRISZTIÁN LÁSZLÓ
Gazdálkodási és menedzsment szak

Budapest

2023

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Gazdálkodási és menedzsment szak**

**Gazdálkodás az államháztartásban
A Magyar Tudományos Akadémia támogatási rendszere**

Belső konzulens:

Bogóné Dr. Tóth Zsuzsánna
egyetemi adjunktus

Készítette:

Kondács Krisztián László
RR275I
levelező tagozat

Intézet/Tanszék:

Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet

Budapest

2023

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. A magyar állam gazdálkodása.....	4
3. Magyar Tudományos Akadémia	8
3.1 A Magyar Tudományos Akadémiáról.....	8
3.2 Az MTA előirányzatai.....	10
3.3 MTA Titkársága	13
3.4 MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek	13
4. Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya.....	15
4.1 Alapfogalmak.....	15
4.2 Az MTA Fejezeti kezelésű előirányzatai	17
4.2.1 Fejezeti kezelésű irányzatok részletesebb ismertetése.....	19
4.3 Az MTA kutatási hálózatának 2019-es lecsatolása.....	20
5. Az MTA támogatásai kiadásának folyamata.....	24
5.1 Pályázás bemutatása - Lendület Program	24
5.2 Kezdeményezés.....	25
5.3 Támogatói okirat	27
5.4 Támogatások finanszírozása	28
5.4.1 Fejezetek közötti támogatások átcsoportosítása - Megállapodás.....	28
5.5 Támogatások szakmai és pénzügyi beszámolási kötelezettsége.....	29
5.6 Támogatás felhasználásával kapcsolatos egyéb szabályok.....	32
6. Különbségek az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatásában	34
7. Támogatások kiadásának könnyítése	36
7.1 A volt MTA kutatóhálózat visszacsatolása az MTA-hoz	36
7.2 Különbségek elmosása az államháztartáson belüli és kívüli támogatások között	38
7.3 Elektronikus támogatási rendszer bevezetése	39
8. Összefoglalás.....	41
9. Irodalomjegyzék.....	43
10. Táblázatok jegyzéke	44
11. Ábrák jegyzéke.....	45
12. Függelékek	46

1. Bevezetés

A Magyar Tudományos Akadémia egy tudományos intézmény, mely az államháztartás rendszerébe tartozik, fő feladata a magyar tudományos élet művelése és a tudományos területen mozgók támogatása hazánkban és külföldön. A tudományos környezet fejlesztését és támogatását országunkban több intézmény, szerv és szervezet támogatja. Ebben a Magyar Tudományos Akadémia jelentős szerepet játszik, évente több száz támogatást ad különböző tudományos területen releváns kutató, kutatóintézet, valamint a tudomány terjesztését segítőik számára. Szakdolgozatomban ez a támogatási rendszer kerül kifejtésre.

Témaválasztásom indoka, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályán dolgozom, mely a kutatási pályázatok nagy részéért felel, kezeli a kiadott és kiadandó támogatások nyilvántartását, előkészítését, finanszírozását és az ezzel kapcsolatos tevékenységeket, ellenőrzéseket.

Szakdolgozatomban először a magyar állam gazdálkodási rendszerét mutatom be: a magyar költségvetési rendszert, az éves költségvetési törvényt és ezek szabályait, fogalmait. A következő fejezetekben a Magyar Tudományos Akadémia működéséről lesz szó, a feladatát meghatározó törvényről, költségvetési előirányzatairól, a feladatait szervező köztestületi szervezetről a titkárságról, valamint szakdolgozatom fő témájaként a fejezeti kezelésű előirányzatok irányításáért felelő osztályunk munkájáról, feladatairól.

A Magyar Tudományos Akadémia a támogatásait a fejezeti kezelésű előirányzatokból adja, szakdolgozatom ennek a támogatási rendszernek a felépítését és működését mutatja be a pályázati kiírástól, a támogatás átadásán és életbelépésén keresztül, az elszámolásig és annak ellenőrzéséig.

Ennek a támogatási rendszernek hosszú folyamata van, mely folyamat végig vitele közben a törvények és szabályok betartása és betartatása elengedhetetlen. Szakdolgozatom záró részeként ennek a rendszernek és az ezzel kapcsolatos folyamatok és rendszerek fejlesztésének lehetőségeit és javaslataimat írom le, mellyel szeretném segíteni a Magyar Tudományos Akadémia támogatásainak könnyebb rendelkezésre bocsátását és felhasználását a támogatott személyek és szervezetek felé, valamint mellyel az osztályunk munkája is könnyebbé és hatékonyabbá válhat.

2. A magyar állam gazdálkodása

Az államháztartás a központi állami szervek által irányított költségvetési rendszer összessége, amely a központi kezelésű költségvetést, a fejezeti kezelésű költségvetést, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait, az elkülönített állami pénzalapokat és az ezekhez kapcsolódó költségvetési szerveket foglalja magába. Az államháztartás fő feladatai: erőforrás begyűjtése és elosztása, önfenntartás, a gazdasági egyensúly fenntartása az országban, továbbá az előbb felsorolt feladatok teljesítéséhez szükséges jogi keret kialakítása, betartása és betartatása. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerből áll. Az államháztartás állami feladatok ellátásához szükséges pénzügyi forrásokat biztosít és az állam működésének alapját jelenti. Az állami szervek által végrehajtott közfeladatokat finanszírozza és a közpénzeket kezeli. A magyar állam bevételei lehetnek: adók, járulékok, illetékek, hozzájárulások, bírságok, belföldi és külföldi kölcsönök. Az állam kiadásai lehetnek: oktatás, kultúra, egészségügyi, szociális ellátás, rend- és jogbiztonság, honvédelem, a központi költségvetés gazdálkodó szervei részére nyújtott támogatások, nemzetközi kapcsolatokhoz szükséges kiadások, államadósságok visszafizetése. Az államháztartásban a bevételeket és a kiadásokat pénzforgalmi szemléletben kell számba venni. Attól függően, hogy költségvetési vagy költségvetésen kívüli tételről beszélünk, a bevételeknek és kiadásoknak két fő kategóriája van: költségvetési és finanszírozási. (Almási G. et al., 2008)

Az állami költségvetés megtervezése az államháztartási törvény által meghatározott szabályok szerint történik a költségvetési szerveknek szánt támogatások, a tervezett bevételek és kiadások alapján. Ezt a költségvetési tervezetet minden évben a kormány készíti el és terjeszti elő törvényjavaslat formájában, melyet az Országgyűlésnek kell elfogadnia. A költségvetés végrehajtása egyezik a naptári évvel, vagyis a költségvetési év január 1-től december 31-ig tart.

Az államháztartás rendszere éves költségvetés alapján tervez, gazdálkodik és számol el, ezzel kapcsolatban az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht) három fontos szabályt állapít meg:

- a tervezés során fontos, hogy a bevételek és kiadások közgazdasági szempontból megalapozottak legyenek, csak olyan kiadásokat lehet megállapítani, amelyek indokoltak a közfeladatok ellátásához (valódiság elve);

- a gazdálkodás során a bevételeket és a kiadásokat célhoz kötötten kell felhasználni (felhasználási kötöttség elve);
- a beszámolás során valamennyi bevétel és kiadás teljes összege számbavételre kerül, hogy a költségvetési évek összehasonlíthatóak legyenek (áttekinthetőség elve). (Magyarország, 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról, 2011)

Az éves költségvetés elve feltételezi, hogy megállapításra kerüljön az a tervezett összeg, amelynek mértékéig a kiadások teljesíthetők, valamint az a bevételi összeg, amennyit a tárgyév során be kell szedni., ezek az előre megtervezett összegek összefoglalóan az előirányzatok. Az államháztartásban a költségvetési gazdálkodás a költségvetésben meghatározott előirányzatokhoz kapcsolódóan történik. Az előirányzatok tartalmazzák a költségvetési támogatásokat is, amelyek támogatják például az oktatást, a kultúrát, az egészségügyet és a közlekedést, valamint tartalmazzák előirányzatokat a gazdaság és a munkahelyteremtés támogatására, illetve a szociális- és nyugdíjrendszer fenntartására.

A költségvetésről szóló törvényben szereplő költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok a következők:

- központi kezelésű előirányzatok: központi kezelésű előirányzatok az állam olyan bevételei és kiadásai, amelyeket a központi költségvetésről szóló törvény nem sorol más előirányzatokhoz;
- fejezeti kezelésű előirányzatok: a fejezeti kezelésű előirányzatok a költségvetési fejezet saját kezelésű, nem központi költségvetési szervekhez rendelt olyan előirányzatai, amelyek a fejezetet irányító szerv sajátos szakmai, ágazati feladatainak ellátására, vagy a fejezethez tartozó költségvetési szervek tevékenységével kapcsolatban felmerülő bevételek és költségvetési kiadások elszámolására szolgálnak;
- társadalombiztosítás pénzügyi alapjai előirányzatai: a társadalombiztosítás rendszerének működtetése során beszedendő költségvetési bevételeit és kiadásait tartalmazzák;
- elkülönített állami pénzalapok előirányzatai: valamely közfeladat ellátására létrehozott pénzalaphoz kapcsolódó előirányzatok;

- az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek előirányzatai: a költségvetési szervek költségvetési bevételei és kiadásai a költségvetési szervek előirányzatainak részei. (Botos K., 2005)

A költségvetés megtervezésének folyamata két irányból történik: a fő számokat a kormány határozza meg, a részletes előirányzatok és az ahhoz kapcsolódó intézkedések kialakítása intézményi szintről történik, ennek összegzése az éves központi költségvetésről szóló törvényben véglegesül. A magán- vállalati szférában a szervezetek gazdálkodásának fő célja a jövedelmezőség, a profitorientáltság, ezzel szemben az állami költségvetési gazdálkodás fő célja a közfeladatok ellátása, azonban az állami költségvetés útján kapott pénz felhasználása során is fontos az eredményesség, hatékonyság és a gazdaságosság elveinek szem előtt tartása. (Fülöp K., 2016)

Magyarországon a költségvetési törvény az előirányzatokat kiemelt és fejezeti kezelésű előirányzatokra osztja fel. A kiemelt előirányzatok általában nagyobb összeget tartalmaznak, és átfogó célkitűzéseket szolgálnak, míg a fejezeti előirányzatok részletesebben meghatározott tevékenységekre vonatkoznak. Az évenkénti központi költségvetésről szóló törvény tartalmazza az egyes fejezetekhez rendelt bevételi és kiadási előirányzatokat a tárgyévben. Az egyes fejezetekben a bevételi előirányzatok által nem fedezett kiadási előirányzatokat a törvény támogatási előirányzattal biztosítja. Az államháztartásban a jóváhagyott előirányzatok alapján történik a gazdálkodás, a kiadások tényleges teljesítéséhez azonban „pénz” szükséges, az egyes fejezetekbe tartozó szervek likviditását folyamatosan biztosítani kell. A működési kiadások rendelkezésre bocsátása havonta egyenlő részletben (időarányosan), a felhalmozási kiadások átadása pedig havonta, a várhatóan felmerülő kiadásokhoz igazodva, részletekben (teljesítésarányosan) történik. A teljesítésarányos finanszírozás előirányzat-finanszírozási terv alapján történik. A tervet a fejezetet irányító szervnek a kincstári költségvetés alapján, a költségvetési év január 10-éig, majd ezt követően havonta a tárgyhónapot megelőző hónap 20-áig kell benyújtania a Kincstárhoz. A két összeg (időarányos és teljesítésarányos finanszírozás) adja ki együttesen azt az előirányzat-felhasználási keretet, amelyet a Kincstár az adott hónapban a költségvetési szerv rendelkezésére bocsát.

A költségvetési szerv, az elkülönített állami pénzalapok, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai gazdálkodásával kapcsolatos korlátozó rendelkezések tiltják, hogy ezek a

szervezetek olyan tevékenységeket folytassanak, amelyek nincsenek összhangban a közpénzek hatékony és takarékos felhasználásával. Például tilos olyan jogi személyiséggel rendelkező szervezetet létrehozni, amely a költségvetési szervek költségvetésének terhére működne, vagy olyan adományokat nyújtani, amelyek nem állnak összhangban a költségvetési szervek feladataival és céljaival. Ezen felül a rendelkezések tiltják az adósságvállalást, valamint az olyan szerződések megkötését, amelyek nem átlátható szervezetekkel köttenek. Az átláthatóság elve alapvető fontosságú a közpénzek gazdálkodása során, ezért ezeknek a rendelkezéseknek a betartása biztosítja, hogy a közpénzek hatékonyan és takarékosan kerülnek felhasználásra. (Szamkó J., 2013)

3. Magyar Tudományos Akadémia

3.1 A Magyar Tudományos Akadémiáról

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) egy tudományos intézmény Magyarországon, mely a költségvetési törvény hatálya alatt áll, az államháztartás része, így a tevékenységéhez és működéséhez szükséges költségek finanszírozását jelentős részben az állam biztosítja. Elsődleges feladata a tudományos működés és a tudományos tevékenységeket művelők támogatása. Az MTA közfeladatokat ellátó jogi személy, tagjai az akadémikusok és a köztestületi tagok.

Az MTA feladatait az 1994. évi XL. törvény határozza meg, amelyből szakdolgozatomban az alábbiak kerülnek kifejtésre.

- „támogatja a tudományok művelését és a tudományos kutatások végzését, támogatja a tudományos könyv- és folyóirat-kiadást;
- tudományos minősítési rendszert működtet, melynek keretében a Magyar Tudományos Akadémia doktora (az MTA doktora) továbbá a Magyar Tudományos Akadémia levelező és rendes tagja címet adományoz, valamint felkérésre tudományos tevékenységet végző intézményt értékel;
- a világban folyó és a hazai tudományos kutatások eredményeit és irányait rendszeresen értékeli, és ezzel kapcsolatosan javaslatokat fogalmaz meg;
- az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére a kompetenciájába tartozó kérdésekben - főleg a tudomány, az oktatás, a társadalom, a környezet és a gazdaság kérdéseiben - kinyilvánítja szakmai véleményét;
- segíti a magyar nyelv fejlődését és a tudomány magyar nyelven történő művelését;
- őrködik a tudományos közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságán;
- megállapodásokat köt és kapcsolatokat tart fenn hazai, külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel, különösen akadémiaikkal, felsőoktatási intézményekkel és az Európai Unió tudományos szervezeteivel;
- kapcsolatot tart a külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások művelőivel, támogatja a határon túli magyar tudományosságot;

- tudományos programokat és konferenciákat szervez, pályázatokat ír ki;
- szorgalmazza és segíti a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását;
- felsőoktatási intézményekkel és közgyűjteményekkel kötött megállapodás alapján ezen intézményekben tudományos kutatócsoportokat tarthat fenn, valamint közreműködhet az oktatásban és a felsőoktatási intézményekben folyó doktori (PhD) képzésben;
- a tudományos utánpótlást ösztöndíjrendszer fenntartásával segíti, amelynek fedezete az Akadémia költségvetésében elkülönítetten szerepel; kiemelkedő tudományos eredményeket elérő kutatók részére - saját forrásaiból vagy egyetemleges közérdekű kötelezettségvállalás alapján - határozott időre tudományos ösztöndíjat, díjakat alapíthat, díjkitűzést tehet, amelynek feltételeit és részletes rendjét az Akadémia szabályzatban állapítja meg;
- tudományos osztályokat alakít, amelyek a tudományos szakmai autonómia alapegységei, és az Alapszabályban meghatározott módon egyéb testületeket (tudományos bizottságokat, területi bizottságokat stb.) hoz létre;
- az e tevékenységet alapfeladatként ellátó, az MTA Könyvtár és Információs Központ mint akadémiai költségvetési szerv közreműködésével tudományos művek (tudományos alkotás, tudományos publikáció, doktori értekezés és annak tézisei, MTA doktora értekezés és annak tézisei) adatait tartalmazó nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázist működtet, amely bibliográfiai hitelesség szempontjából ellenőrzött módon tartalmazza a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak által a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 30. § (7) bekezdésében meghatározott jogviszonyuk keretei között megalkotott és nyilvánosságra hozott tudományos művekkel, valamint a költségvetési forrásból tudományos mű megírására, létrehozására irányuló szerződés alapján támogatásban részesülő személyek által megjelentetett tudományos művekkel kapcsolatos, e törvény 19/A. §-ában meghatározott adatokat; valamint alkalmas a más személyek által megalkotott és nyilvánosságra hozott tudományos művek önkéntesen közzétenni kívánt adatainak befogadására;
- elősegíti a fiatal kutatók tudományos életpályájának kialakítását;
- közreműködik a kutatók és a társadalom közötti kapcsolat erősítésében;

- az Akadémia feladata a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (KFI tv.) 42/B. § (5) bekezdésben, 46. § (1) bekezdésében és 2. mellékletében meghatározottak szerinti főhivatású kutatóhálózat elhelyezését, valamint a kutatóintézeti hálózat működtetését szolgáló, a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonában és ezen kutatóhelyek használatában lévő vagyonelemek használati jogának a KFI tv.-ben meghatározottak szerinti biztosítása;
- az Akadémia elnöke kétévenként beszámol az Országgyűlésnek az Akadémia munkájáról, és ennek érdekében rendszeresen felméri és értékeli az egyes tudományágak hazai eredményességét és nemzetközi megítélését.
- az Akadémia elnöke évente tájékoztatja a Kormányt az Akadémia munkájáról, valamint a magyar társadalom és gazdaság fellendítése érdekében elért eredményeiről;
- az Akadémia a törvényben rögzített tájékoztatók elkészítéséhez - a közzétett adatok felhasználásán túl - az adatokat önkéntes adatszolgáltatáson alapuló saját adatgyűjtés és más szervektől való átvétel útján szerzi be. Személyes adat átvételére csak az érintett személy előzetes hozzájárulásával kerülhet sor, kivéve a 19/A. § szerinti adatátvétel esetét;
- a költségvetési szervek és a többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek a kezelésükben lévő közérdekű adatokat - a döntések előkészítéséhez szükséges adatok hozzáférhetőségének biztosításáról szóló 2007. évi CI. törvényben megállapított szabályok szerint - 15 napon belül küldik meg az Akadémiának;
- feladatainak ellátása során az Akadémia a vagyonával, a részére jóváhagyott költségvetési támogatással, saját bevételeivel és más forrásaival az e törvénynek az Akadémia gazdálkodásáról és vagyonáról szóló rendelkezéseiben leírtak szerint gazdálkodik.” (Magyarország, 1994. XL. törvény, 1994)

3.2 Az MTA előirányzatai

A Magyar Tudományos Akadémia az államháztartás XXXIII. számú fejezeti előirányzata.

A Magyar Tudományos Akadémia előirányzatainak felépítése 2023-ban:

- MTA Titkárság Igazgatása, tiszteletdíjak

- MTA Könyvtár és Információs Központ
- MTA egyéb intézmények
  - MTA Létesítménygazdálkodási Központ
  - MTA Jóléti intézmények
  - MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága
  - Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Titkársága
- Fejezeti kezelésű előirányzatok
  - Társadalmi szervezetek és alapítványok támogatása (tudományos társaságok, Nagy Imre Alapítvány, Bolyai Műhely Alapítvány)
  - Nemzetközi, európai uniós és határon túli feladatok, programok támogatása
  - Szakmai feladatok támogatása
  - Lendület Program (Magyarország, 613/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet, 2022)

Magyarország költségvetése a következőképpen került elfogadásra a költségvetési törvény keretében 2023-ban az MTA fejezeti előirányzat számára:

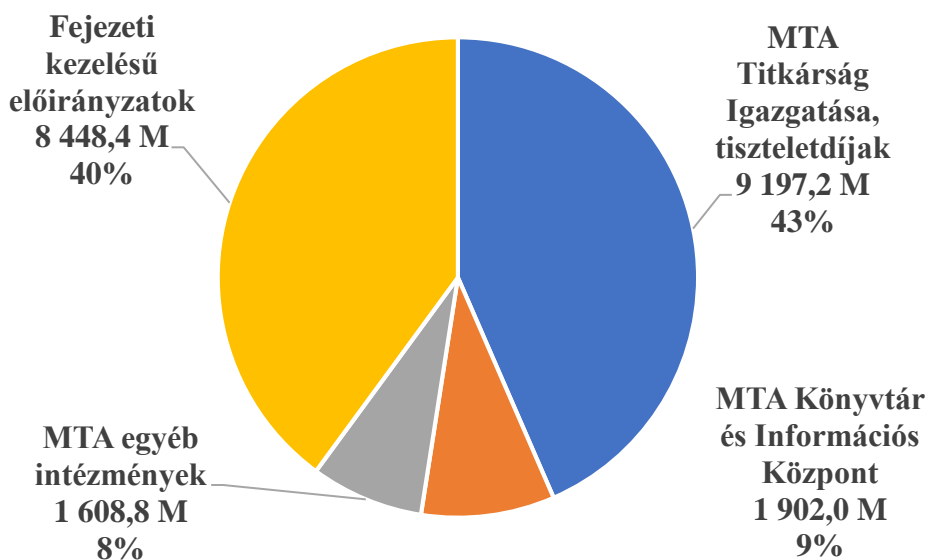
adatok millió forintban

	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
MTA Titkárság Igazgatása, tiszteletdíjak	9 259,5	127,2	79,9	15,0
MTA Könyvtár és Információs Központ	8 899,5	7 015,5	18,0	-
MTA egyéb intézmények	3 833,1	2 251,1	28,0	1,2
MTA Létesítménygazdálkodási Központ	2 537,1	1 803,1	26,0	1,2
MTA Jóléti intézmények	924,1	381,9	2,0	-
MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága	339,4	64,1	-	-

Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Titkársága	32,5	2,0	-	-
Fejezeti kezelésű előirányzatok	7 882,2	-	566,2	-
Társadalmi szervezetek és alapítványok támogatása	80,9	-	-	-
Nemzetközi, európai uniós és határon túli feladatok, programok támogatása	420,3	-	-	-
Szakmai feladatok támogatása	3 837,9	-	168,0	-
Lendület Program	3 543,1	-	398,2	-

1. táblázat: A Magyar Tudományos Akadémia 2023-as költségvetése

Ennek megfelelően a Magyar Tudományos Akadémia a következő eloszlásban kapott a magyar államtól támogatást 2023-as évre működéshez és a támogatások kiosztásához:

1. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia magyar államtól kapott támogatásának 2023-as eloszlása

3.3 MTA Titkársága

Az MTA Titkársága az MTA köztestületi feladatait szervező, az MTA intézményeinek igazgatási, gazdálkodási, pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatait ellátó, önállóan működő és gazdálkodó köztestületi költségvetési szerve. Jogi személy, amely saját költségvetéssel rendelkezik, önálló gazdálkodási jogköre és felelőssége van. Az MTA Titkársága, költségvetésének előirányzatai tekintetében, ellátja a gazdálkodással, a könyvvizsgálattal és az adatszolgáltatással kapcsolatos feladatokat, továbbá elláthatja az üzemeltetéssel és a vagyongazdálkodás körében a beruházással, a vagyon használatával, hasznosításával, védelmével kapcsolatos feladatokat.

Az MTA Titkársága ellátja az MTA feladatai közül azokat, amelyekkel az irányító szerv vezetője, az MTA elnöke, megbízza. Támogatja az MTA törvényében meghatározott feladatainak megvalósítását, az MTA vezetőinek és köztestületi szerveinek munkáját. Az MTA feladataiból eredő adminisztratív feladatokat végez, adatbázisokat működtet. Az MTA testületeinek működéséhez szükséges döntéseket előkészítő, szervező, összehangoló, végrehajtó és ellenőrző tevékenységet végez, a közgyűlés, a közgyűlési bizottságok, az elnökség, bizottságok, tanácsok és osztályok működésével kapcsolatos feladatokat lát el. Az MTA költségvetésének operatív pénzügyi, gazdasági feladataival rendelkezik, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatokat kezeli. Segíti, irányítja és ellenőrzi az akadémiai intézmények pénzügyi, gazdasági munkáját.

3.4 MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek

Az MTA fejezeti kezelésű előirányzatainak gazdálkodási szabályai a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 14. §-ában, valamint az MTA Elnökségének határozatában biztosított felhatalmazás alapján kerül szabályozásra. Az MTA elnöke, mint a fejezetet irányító szerv vezetője, a fejezeti kezelésű előirányzatok gazdálkodásával kapcsolatos egyes hatásköreit a határozatban megjelölt vezetőknek, valamint külön meghatalmazás útján más munkatársaknak adhatja át.

Az előirányzatok felhasználása közvetlenül az államháztartáson belüli és kívüli szervezeteknek nyújtott támogatásokkal vagy más célra történő kifizetésekkel történik, amelyek összhangban állnak az előirányzat felhasználási céljával. Az előirányzatok

közvetett felhasználása a fejezet irányítása alá tartozó költségvetési szerven keresztül történik, amennyiben a működtetéshez, fejlesztéshez kapcsolódik és a cél eléréséhez személyi jellegű kifizetésre, áru beszerzésére, szolgáltatás megrendelésére, vagy felújítási célú kiadásokra van szükség. Az MTA előirányzatait más szervezetek is igénybe vehetik, ha azokat felhasználják az előirányzat felhasználási céljával összhangban, a fejezetet irányító szerv azonban mindig felelős az előirányzatok felhasználásáért és annak ellenőrzéséért, hogy azok a céljuknak megfelelően kerüljenek felhasználásra.

A fejezeti kezelésű előirányzatokról a Gazdasági Igazgatóság Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya törvényi soronként analitikus nyilvántartást vezet az előirányzatokat terhelő kötelezettségvállalásokról és teljesítésekről. Az analitikus nyilvántartásnak meg kell egyeznie a főkönyvi könyveléssel. A pályázati döntés alapján a támogatások kötelezettségvállalása kiemelt előirányzatok szintjén történik, a költségvetési év során a pénzügyi elszámolásokról adódó többletbevételek kötelezettségvállalására is támogatói okirat kibocsátásával kerül sor. A kiutalt támogatásokat a szakmai és pénzügyi elszámolás elfogadásáig a támogatási célú előlegekkel kapcsolatos elszámolási követelésekre vonatkozó szabályok szerint kell a számviteli nyilvántartásokban vezetni. A támogatási célú előlegekkel kapcsolatos elszámolási követelések kimutatása általában azt jelenti, hogy a támogatott szervezetnek a számviteli nyilvántartásában követelésként kell feltüntetnie az előleg felhasználásával kapcsolatos elszámolási összeget. Ez azt jelenti, hogy a támogatott szervezet valójában tartozik a támogató szervnek, és az előleg felhasználásával kapcsolatos követelést elszámolással kell lezárnia.

4. Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya

4.1 Alapfogalmak

Kötelezettségvállalás: Az Áht. 1. § (15) pontja szerinti a kiadási előirányzatok és az Áht. 49. §-a szerinti lebonyolító szerv számára a kormány rendeletében meghatározottak szerinti rendelkezésre bocsátott összeg terhére fizetési kötelezettség vállalásáról szóló szabályszerűen megtett jognyilatkozat (jogviszony létesítésére, szerződés megkötésére, költségvetési támogatás biztosítására). A költségvetési év kiadási előirányzatai terhére az adott évben előirányzott költségvetési összeghatárig lehet kötelezettséget vállalni. A kötelezettségvállalásoknak van egy korlátja, amelyet a szabad előirányzatok mértéke határoz meg. A szabad előirányzatok azok a kiadási előirányzatok, amelyekből még nem vállaltak kötelezettséget, és amelyekből még lehet kötelezettséget vállalni. A nem támogatási célú kötelezettségvállalások pedig olyan kötelezettségvállalások, amelyek nem támogatás nyújtására irányulnak, hanem például az előirányzat terhére történő előirányzat-átcsoportosításokkal vagy a Magyar Államkincstár szolgáltatásaiért felszámított díjakkal és jutalékokkal kapcsolatosak. Kötelezettségvállaló alapesetben az MTA elnöke a fejezeti kezelésű előirányzatok esetében, valamint az általa határozatban, vagy külön meghatalmazásban kijelölt munkatárs. A kötelezettségvállalónak gondoskodnia kell a fejezeti kezelésű előirányzatok szakmai tartalmának megfelelő felhasználásáról. A kötelezettségvállalást követően a kötelezettséget vállalókat nyilvántartásba kell venni.

Pénzügyi ellenjegyzés: Annak az igazolása, hogy a kötelezettségvállalásban megjelölt feladatra a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet a kötelezettségvállaló biztosítja. A pénzügyi ellenjegyzést annak kell aláírnia, aki az előirányzatot felhasználó szervnél, vagy szervezetnél dolgozik és akinek jogosultsága van az előirányzatok felhasználására és a kötelezettségvállalások jóváhagyására. A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzésére alapesetben az MTA Titkárság Gazdasági Igazgatóságának vezetője, a gazdasági igazgató jogosult, valamint az általa határozatban, vagy külön meghatalmazásban kijelölt munkatárs.

Teljesítés igazolás: A kötelezettségvállalást és a kiadást összekapcsoló dokumentumok, számlák, nyugták és egyéb okmányok alapján kell ellenőrizni, hogy azok jogosak és

összhangban vannak-e a megállapodással. Az ellenőrzés során fontos ellenőrizni a kiadások összegét, valamint azt, hogy azok tartalmazzák-e az ellenszolgáltatást. A teljesítés igazolására alapesetben az MTA elnöke jogosult, valamint az általa határozatban, vagy külön meghatalmazásban kijelölt munkatárs. A teljesítésigazolást az utalványrendeletnek kell tartalmaznia.

Érvényesítés: Azt jelenti, hogy egy személy ellenőrzi, hogy egy pénzügyi teljesítés teljesíthető a kötelezettségvállalásnak megfelelően. Kifizetéskor az érvényesítőnek ellenőriznie kell az összegszerűséget, a fedezet meglétét, valamint, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az Ávr. és az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormány rendelet (Áhsz.) előírásait betartották. Az érvényesítésre alapesetben az MTA Titkárság gazdasági igazgatója jogosult, valamint az általa határozatban, vagy külön meghatalmazásban kijelölt munkatárs.

Utalványozás: Egy írásbeli elrendelés arra, hogy egy kiadást teljesíteni, vagy egy bevételt beszedni szükséges. Az utalványozáskor az utalványrendeletnek tartalmaznia kell a költségvetési évet, a befizetőt és kedvezményezettet, a fizetés időpontját, módját, devizanemét és összegét, a bevétel és kiadás egységes rovatrend és kormányzati funkció szerinti számát, a terheléssel és jóváírással érintett pénzeszköz Áhsz. szerinti könyvviteli számlájának számát, a megterhelendő és a jóváírandó fizetési számla számát és megnevezését, a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát, az utalványozó keltezéssel ellátott aláírását, a teljesítés igazolását és az érvényesítést. Az utalványozásra alapesetben az MTA elnöke jogosult, valamint az általa határozatban, vagy külön meghatalmazásban kijelölt munkatárs. (Lentner Cs., 2013)

A kötelezettségvállaló és a pénzügyi ellenjegyző ugyanabban a gazdasági eseményben ugyanaz a személy nem lehet. Az érvényesítő ugyanabban a gazdasági eseményben nem lehet ugyanaz a személy, mint a kötelezettségvállalásra, utalványozásra és a teljesítés igazolásra jogosult személy. A kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, érvényesítésre, utalványozásra és teljesítés igazolásra jogosult személy nem lehet az, aki a tevékenységet közeli hozzátartozója vagy saját java érdekében teszi. A kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyekről és aláírás-mintájukról nyilvántartást kell vezetni.

4.2 Az MTA Fejezeti kezelésű előirányzatai

Társadalmi szervezetek és alapítványok támogatása

Az előirányzat célja az Akadémiához kapcsolódó tudományos társaságok, a Nagy Imre Alapítvány, valamint a Bolyai Műhely Alapítvány éves működtetéséhez nyújtott támogatás. Kifizetésben részesülők államháztartáson kívüli szervezetek: tudományos társaságok, Bolyai Műhely Alapítvány, Nagy Imre Alapítvány lehetnek, a támogatások biztosítása pályázat vagy kérelem útján, támogatói okirattal történik, a támogatási összeg rendelkezésre bocsátása egy összegben, utalással kerül folyósításra.

Nemzetközi, európai uniós és határon túli feladatok, programok támogatása

Az előirányzat célja a határainkon túli magyar tudományosságot támogató akadémiai program támogatás (külföldi magyar tudományosság intézményesülésének támogatására szolgáló Műhelytámogatás Program, Erdélyi Múzeum Egyesület részére bérleti díj támogatása, Vajdasági, Szlovákia, Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács támogatása, Kolozsvári Akadémiai Bizottság támogatása, Domus Program keretében intézményi működési támogatás, kiadvány-támogatás, nemzetközi publikáció támogatása, az MTA kétoldalú együttműködési megállapodásai keretében nemzetközi kutatási projektek támogatása, nemzetközi konferencia szervezés, valamint az MTA nemzetközi szervezetekben való részvétele miatt fizetendő tagsági díjainak támogatása. Kifizetésben részesülők államháztartáson belüli és kívüli, határon túli szervezetek lehetnek, a támogatások biztosítása pályázat vagy kérelem útján, támogatói okirattal történik, a támogatási összeg rendelkezésre bocsátása egy összegben, utalással, illetve előirányzat-átcsoportosítással kerül folyósításra.

Szakmai feladatok támogatása

Az előirányzat célja az MTA által tudományos könyv- és folyóirat-kiadási tevékenység (konkrét művek) támogatása: Központi kiadványok támogatása (elnöki hatáskörben), Tudományos könyv- és folyóirat-kiadás támogatása, Magyar Tudomány folyóirat támogatása, az MTA Nemzeti Tudományos Szakmai Programok támogatása, ALUMNI

Program, Közoktatás-fejlesztési Kutatási Program, Vendégkutatói Program támogatása, valamint az MTA elnökének döntése szerinti egyéb szakmai feladatok ellátásához biztosított támogatás. Kifizetésben részesülők államháztartáson belüli és kívüli, határon túli szervezetek lehetnek, a támogatások biztosítása pályázat vagy kérelem útján, támogatói okirattal történik, a támogatási összeg rendelkezésre bocsátása egy összegben, utalással, illetve előirányzat-átcsoportosítással kerül folyósításra.

Lendület Program

Az előirányzat célja a hazai fiatal kutatóbázis erősítése a hazai kutatóhelyeken folyó kutatások dinamikus megújításával, valamint kimagasló teljesítményű kutatók és kiemelkedő fiatal tehetségek külföldről való hazahívásával, illetve itthon tartásával. A Lendület program a kiválóság és a mobilitás együttes támogatására irányul, ennek megfelelően célja a befogadó kutatóhelyeken új téma kutatására alakuló kutatócsoportok támogatása, valamint a meglévő „Lendület” csoportok finanszírozását biztosítja, Poszt-COVID jelenségek kutatására irányuló támogatás.

2023 előtt az MTA különálló előirányzata volt még a Posztdoktori támogatások, azonban 2023. januárjával beépült a Lendület Program előirányzatba, mely előirányzat célja a hazai kutatóhelyeken határozott idejű foglalkoztatás keretében magyarországi és külföldi kutatók számára támogatás (utazási és lakhatási) biztosítása, mellyel lehetőség nyílik a fiatal kutatók kutatási programjaik megvalósítására a legjobb hazai tudományos műhelyekben; felkészülési lehetőséget nyújt más kiválósági programokban való sikeres részvételre (pl. ERC, Lendület program); valamint támogatja a fiatal kutatógeneráció mobilitását: külföldi kutatók hazai kutatásokba való bevonását és külföldről hazatérő fiatal kutatók bekapcsolódását a hazai kutatóhelyek munkájába. Kifizetésben részesülők államháztartáson belüli és kívüli, határon túli szervezetek lehetnek, a támogatások biztosítása pályázat vagy kérelem útján, támogatói okirattal történik, a támogatási összeg rendelkezésre bocsátása egy összegben, utalással, illetve előirányzat-átcsoportosítással kerül folyósításra.

4.2.1 Fejezeti kezelésű irányzatok részletesebb ismertetése

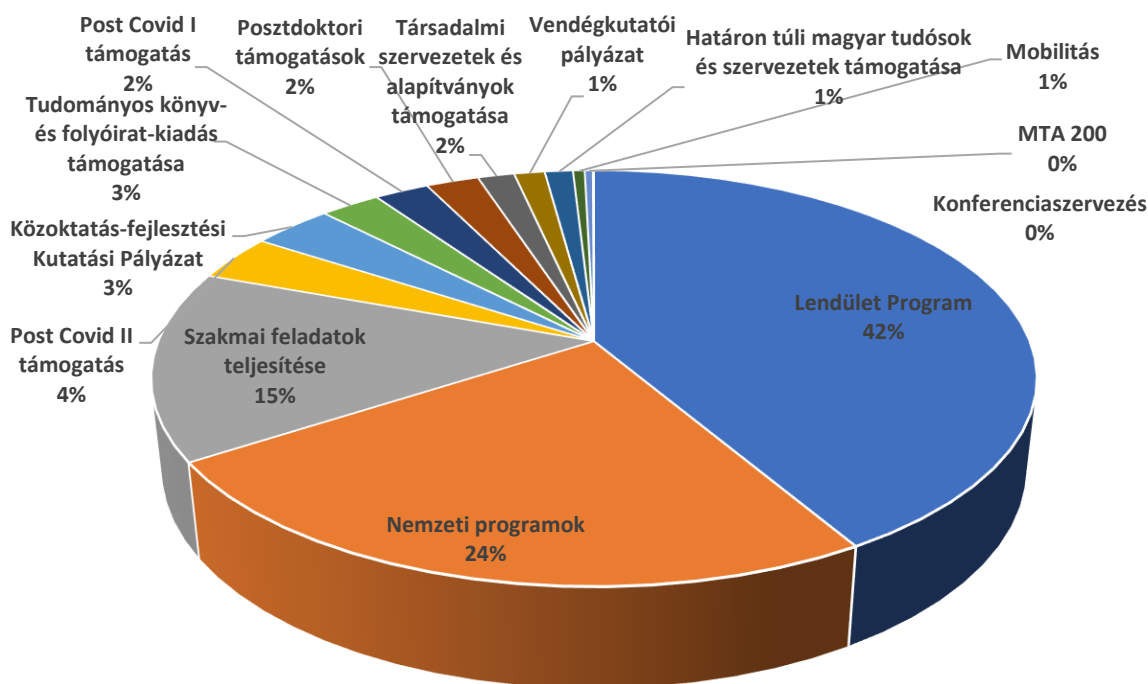
Az MTA támogatásainak fajtái azonban nem csak az éves költségvetési törvényben felsorolt fejezeti kezelésű előirányzatok, a legtöbb előirányzat további alfejezetekre is szétválik. A kormány az éves költségvetési törvényben meghatározza az egyes fejezeti kezelésű előirányzatok költségvetését, keretet biztosít a támogatások kiadására, a keret szétválasztható és több támogatási rendszerre is felosztható, azonban a szétszított előirányzatoknak egy kerete van, így a költségvetés szétszításánál, a támogatási fajták meghatározásánál és a pályázati kiírásoknál mindig figyelembe kell venni a legfőbb szabályt: az éves költségvetési törvényben megadott fejezeti kezelésű előirányzatokat nem lehet túllépni.

2022-ben a fejezeti kezelésű előirányzatok az alábbi előirányzatokra kerültek felosztásra:

- Társadalmi szervezetek és alapítványok támogatása
- Nemzetközi, európai uniós és határon túli feladatok, programok támogatása
  - Határon túli magyar tudósok és tudományos szervezetek támogatása
  - Nemzetközi kapcsolatok és tagdíjak
    - Konferenciaszervezés
    - Mobilitás
- Szakmai feladatok támogatása
  - Tudományos könyv és folyóirat támogatása
  - Szakmai feladatok teljesítése
    - Szakmai feladatok teljesítése
    - Nemzeti programok
    - Közoktatás-fejlesztési Kutatási Pályázat
    - Vendégkutatói pályázat
    - MTA 200 (Az MTA 200. születésnapja alkalmából)
- Lendület Program
  - Lendület Program
  - Post Covid I támogatás
  - Post Covid II támogatás
  - Prémium Posztdoktori pályázatok

A támogatások sokszínűségének köszönhetően az MTA bővebb tudományos területeken támogathatja a pályázókat, ezzel is segítve a magyar tudomány terjesztését és művelését.

2022-ben az MTA a következő támogatásokkal támogatta a tudományos életet a Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya által:

2. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia 2022-ben kiadott támogatásai

4.3 Az MTA kutatási hálózatának 2019-es lecsatolása

Az MTA 2019 előtt egy 15 intézményből álló saját kutatóhálózattal rendelkezett, mellyel az MTA a tudomány terén nagyfokú és saját szervezésű tudományos eredményeket ért el, ezzel központosítva az MTA, valamint a magyar tudományos élet feladatait és céljait. A saját kutatóhálózat lehetővé tette a sokkal egységesebb munkát, valamint a támogatások átadásának rendszere lehetővé tette a sokszínűbb pályázati lehetőségeket.

A kutatóhálózat számos területen végez kutatásokat, például a biológia, a kémia, a fizika, az informatika, a matematika, a közgazdaságtan, az irodalom, a nyelvtudomány és a történelem területén. A kutatóhálózat tagjai és intézetei számos nemzetközi kutatási együttműködés résztvevői voltak és számos jelentős nemzetközi kutatási eredményt értek el.

Az MTA kutatóhálózata intézetekből és kutatócsoportokból állt, amelyek számos tudományterületen végeztek kutatásokat. A kutatóhálózatban több mint 3000 kutató dolgozott, akik közül sokan a világ vezető kutatói közé tartoztak.

A Magyar Tudományos Akadémia előirányzatainak felépítése 2018-ban:

- MTA Titkárság Igazgatása, tiszteletdíjak
- MTA Könyvtár és Információs Központ
- MTA kutatóközpontok, kutatóintézetek
- MTA Támogatott Kutatóhelyek
- MTA egyéb intézmények
  - MTA Létesítménygazdálkodási Központ
  - MTA Jóléti intézmények
  - MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága
  - Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Titkársága
- Fejezeti kezelésű előirányzatok
  - Társadalmi szervezetek és alapítványok támogatása (tudományos társaságok, Nagy Imre Alapítvány, Bolyai Műhely Alapítvány)
  - Határon túli magyar tudósok és tudományos szervezetek támogatása
  - Tudományos könyv- és folyóirat-kiadás támogatása
  - Európai Unió és hazai kutatóintézeti pályázatok támogatása
  - Infrastruktúra fejlesztés
  - Lendület Program
  - Fiatal kutatók támogatása
  - Nemzetközi kapcsolatok és nemzetközi tagdíjak
  - Posztdoktori támogatások
  - Szakmai feladatok teljesítése
  - Kiválósági központok támogatása
  - Központi kezelésű felújítások
  - MTA Agrártudományi Kutatóközpont fejlesztése (Magyarország, 2017. évi C. törvény, 2017)

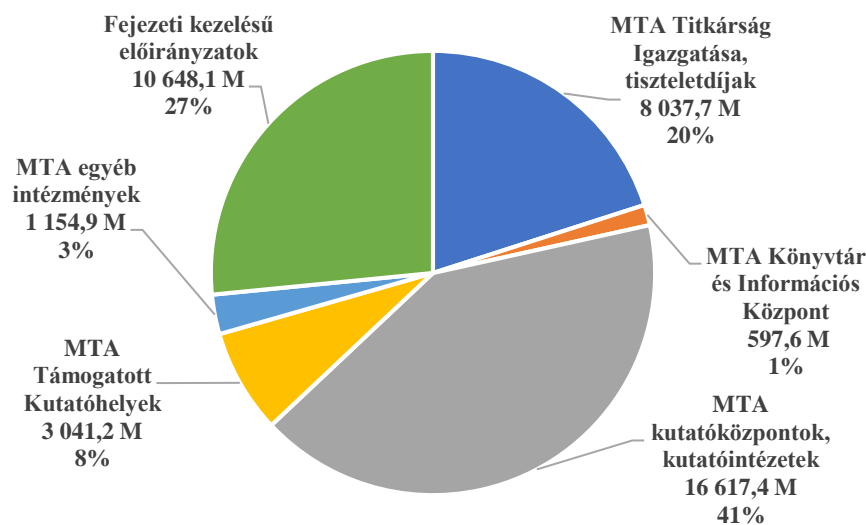
Magyarország költségvetése a következőképpen került elfogadásra a költségvetési törvény keretében 2018-ban az MTA fejezeti előirányzat számára:

adatok millió forintban

	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
MTA Titkárság Igazgatása, tiszteletdíjak	8039,9	27,2	40,0	15,0
MTA Könyvtár és Információs Központ	4 536,1	3 956,5	18,0	-
MTA kutatóközpontok, kutatóintézetek	32 088,3	16 573,5	1 710,2	607,6
MTA Támogatott Kutatóhelyek	3 114,8	76,7	3,1	-
MTA egyéb intézmények	2 368,9	1 258,3	44,3	-
Fejezeti kezelésű előirányzatok	7 701,1	-	2 947,0	-

2. táblázat: A Magyar Tudományos Akadémia 2018-as költségvetése

Ennek megfelelően a Magyar Tudományos Akadémia a következő eloszlásban kapott a magyar államtól támogatást 2018-as évre működéshez és a támogatások kiosztásához:

3. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia magyar államtól kapott támogatásának 2018-as eloszlása

2019-ben azonban az innovációért és technológiáért felelős miniszter előterjesztésével a kormány megalkotta az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatot (ELKH) az MTA korábbi 15 intézményből álló kutatóhálózat teljes átszervezésével, mellyel a kutatóhálózat már nem az MTA, hanem a kormány közvetlen felügyelete alatt működhet. (Akadémia, Elfogadta az Országgyűlés a Magyar Tudományos Akadémiát érintő törvényjavaslatot, 2019)

A következő MTA kutatóközpontok és kutatóintézetek kerültek lecsatolásra és átadásra az ELKH számára:

- Agrártudományi Kutatóközpont
- Atommagkutató Intézet
- Bölcsészettudományi Kutatóközpont
- Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont
- Energiatudományi Kutatóközpont
- Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet
- Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont
- Nyelvtudományi Kutatóközpont
- Ökológiai Kutatóközpont
- Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet
- Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet
- Szegedi Biológiai Kutatóközpont
- Társadalomtudományi Kutatóközpont
- Természettudományi Kutatóközpont
- Wigner Fizikai Kutatóközpont

A szétválást követően az ELKH saját előirányzatot kapott, a költségvetési törvényben az államháztartás XXXVI. számú fejezeti előirányzatává vált saját költségvetéssel és vezetéssel.

5. Az MTA támogatásai kiadásának folyamata

Az MTA támogatásainak kiadása egy több lépésből álló folyamat, mely a kedvezményezett személy, szerv, vagy szervezet és a támogató között lezajló dokumentációk és tevékenységek sora. Kezdő lépésként az MTA pályázati felhívást tesz közzé, témájától függően az aktuálisan felállított bizottság támogatói javaslatot terjeszt elő az MTA elnöke felé, aki támogatói döntést hoz. Innentől kezdve a folyamatot legnagyobb részben az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya végzi (a legtöbb támogatás esetében, azonban vannak nem a Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztálya által kezelt támogatások is).

A támogatói döntést követően az osztály munkatársai felveszik a kapcsolatot a kedvezményezettekkel, majd a kezdeményező dokumentumban felvételre kerülnek az okirat/szerződés előkészítéséhez szükséges adatok, valamint bekérésre kerülnek egyéb dokumentumok, mellékletek is. Ezt követően kiállításra, aláírásra és megküldésre kerül a támogatói okirat/szerződés, mellyel érvénybe lép a támogatás nyilvántartásba vétele.

A pályázati felhívásban és a támogatói okiratban/szerződésben szereplő szabályoknak megfelelően a támogatás finanszírozása történhet az elszámolást (és annak szakmai, illetve pénzügyi szempontból való ellenőrzését) megelőzően, vagy követően, vagyis lehet elő- és utófinanszírozással átadott támogatás is. A támogatás elfogadására és nyilvántartásból való kivezetésére abban az esetben kerül sor, amennyiben a támogatási időszak véget ért, valamint az elszámolást követően esetlegesen keletkezett maradvány összege visszafizetésre kerül az MTA Fejezeti kezelésű előirányzatának bankszámlájára.

5.1 Pályázás bemutatása - Lendület Program

Az MTA pályázati kiírások alapján adja ki támogatásait. A támogatásokra való pályázati folyamatot az MTA legnagyobb presztízsű támogatásán, a Lendület Programon, keresztül mutatom be.

Az MTA elnöke 2009. január 14-én hirdette meg első alkalommal a Lendület Programot és azóta is évente kerül meghirdetésre, azzal a céllal, hogy erősítse a hazai fiatal kutatók bázisát, támogassa a hazánkban maradási és a külföldről való hazahívást. A Lendület Program célja,

hogy a befogadó kutatóhelyeken áttörő eredményeket ígérő kutatásokat végző kutatócsoportokat támogasson. (Akadémia, A Lendület Programról, 2022)

Az MTA hivatalos oldalán meghirdetésre kerül a pályázati felhívás, benyújtása angol nyelven történik, a támogatási időszak legfeljebb 5 évig tarthat. A felhívásban meghatározzák a támogatható maximális létszámot és a támogatás mértékét. A támogatások folyósításának feltétele, hogy a Lendület Program céljára az adott év központi költségvetésében megállapított keret a Lendület-kutatócsoportok további támogatásához elegendő legyen.

A pályázattal benyújtandó dokumentumok:

- a kutatócsoport-vezető adatai;
- a pályázat alapadatai;
- a kutatócsoport-vezető tudományos eredményei, adatai;
- kutatási terv;
- költségterv;
- befogadó kutatóhely vezetője és gazdasági vezetője által aláírt befogadó nyilatkozat;
- kutatócsoport-vezető által aláírt pályázói nyilatkozat.

Az adott kutatócsoportot befogadó intézmény vezetője vagy a befogadó felsőoktatási intézmény rektora közösen a kutatóval pályázhat a kutatócsoport megalakítására és vezetésére. A kitöltött pályázati űrlapokat és a szükséges dokumentumokat az internetes pályázati rendszeren keresztül kell feltölteni, a kitöltött és aláírt dokumentumokat pedig az MTA Titkárság számára szükséges megküldeni. A pályázatok támogatásának elfogadásáról az MTA elnöke, az általa felkért szakmai Lendület Zsűri, valamint a döntés-előkészítő Lendület Bizottság véleményével dönt. (Akadémia, A Lendület Program 2023. évi pályázati felhívása, 2022)

5.2 Kezdeményezés

A kezdeményezés a támogatói döntést követően a kezdeményező dokumentum kitöltésével és a támogatói okirat egyes mellékleteinek kitöltésével kezdődik meg, melyet az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályának munkatársai küldenek meg, melyet a

kedvezményezett személy, szerv, vagy szervezet tölti ki, valamint a képviseletre jogosult személy/ek aláírásukkal hitelesítik azt.

A kezdeményező dokumentumban feltüntetendő adatok:

- támogató adatai;
- a támogató intézmény által meghatározott támogatói okirat/szerződés leendő száma;
- kedvezményezett adatai:
  - megnevezése;
  - székhelye, levelezési címe;
  - ÁHT-I azonosító száma (államháztartáson belüli szervezet esetén);
  - irányító szerv neve (államháztartáson belüli szervezet esetén);
  - irányító szerv ÁHT-T azonosító száma (államháztartáson belüli szervezet esetén);
  - nyilvántartási száma/cégjegyzékszám (államháztartáson kívüli szervezet esetén)
  - adószáma;
  - képviselőjének neve, beosztása;
  - gazdasági vezetőjének neve, beosztása;
  - pénzügyi kapcsolattartó neve, elérhetőségei;
  - bankszámla adatai;
  - támogatott tevékenység;
  - támogatás összege;
  - támogatott tevékenység időtartama;
  - költségvetési támogatás felhasználásának pénzügyi teljesítési időpontja

A kezdeményező dokumentumhoz csatolni szükséges egyéb dokumentumok:

- a kedvezményezett nevében aláírásra jogosult személy, vagy személyek jogtanácsos által ellenjegyzett aláírás mintája, vagy közjegyző által hitelesített másolata;
- a kezdeményezett létesítő okirata;
- költségterv, melyben a támogatási összeg költségcsoportonkénti megtervezése történik, mely szólhat egy éves, vagy több éves periódusra;
- nyilatkozat, melyben nyilatkozás történik az adatok és a szerv/szervezet hitelességéről, valamint adólevonási jogáról és adótartozásáról, amennyiben van;

- pénzügyi elszámolás összesítő, melyben a támogatási időszak/ok alatt felhasznált összeg keretében kifizetett számlák és kifizetések tételei kerülnek összesítésre.

5.3 Támogatói okirat

A kezdeményező dokumentum és az előbb felsorolt mellékletek megküldését követően az MTA nevében az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályának munkatársai előkészítik a támogatói okiratot. Abban az esetben, ha az államháztartás alrendszerei részére nyújtott támogatás mértéke meghaladja az 5 milliárd Ft-ot, az Ávr. 65/A. § (1) ba) pontja szerint támogatási szerződés megkötése szükséges, ilyen esetekben az Áht, és az Ávr. támogatási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A támogatói okirat egy egyoldalú megállapodás, az okirat egyoldalúan kerül megkötésre a támogató részéről, majd azt a kedvezményezett részére megküldi. Ezzel szemben a támogatási szerződés kétoldalú jognyilatkozat, vagyis mindkét fél aláírása szükséges. A támogatói okirat és a támogatási szerződés kötelezettségvállalásnak számít.

A támogatói okirat kezdő részében szerepel a támogatói döntés előzménye, a pályázati kiírás tárgya, a döntés hivatkozása, a támogatás összege, a támogatott időszak hossza, a támogatás jellege, forrása. A támogatói okiratnak továbbá tartalmaznia kell a kedvezményezett és a támogató adatait, a pályázati kiírásban rögzített megvalósítandó feladatot, a támogatás visszatérítendő, vagy vissza nem térítendő jellegét, a támogatás forrását és összegét, a támogatás intenzitását, a költségtervben meghatározott elszámolható költségeket, a feladat megvalósításának kezdő- és végdátumát, a támogatás pénzügyi teljesítésének határideje/it, a támogatás felhasználásának feltételeit, az esetleges eljárás lefolytatására vonatkozó rendelkezéseket, a támogatási összeg átadásának módját, feltételeit, több éves támogatások esetén a korábban beadott és elfogadott költségterv szerinti folyósítás ütemezését, visszatérítendő költségvetési támogatás esetén a visszafizetés módját és határidejét, szakmai beszámolással, pénzügyi elszámolással és az ellenőrzéssel kapcsolatos szabályokat, határidőket, a támogatás felhasználásával kapcsolatos ellenőrzés-tűrési és adatszolgáltatási kötelezettségre, valamint nyilvánossági követelményekre vonatkozó tájékoztatást, a jogosulatlanul igénybe vett támogatás jogkövetkezményeit, a visszafizetésének rendjét, a visszafizetés biztosítékait, a támogatással kapcsolatos iratokat, melyek a támogatás felhasználását alátámasztó dokumentumok, a támogatott feladat megvalósításához

szükséges közreműködő bevonásának lehetőségét, feladatait, az adatok és az abban történő változások támogató felé történő bejelentésének kötelezettségét, elmulasztásának következményeit, a támogatói okirat módosításának és visszavonásának lehetőségeit.

5.4 Támogatások finanszírozása

A támogatás folyósítására a támogatói okirat kibocsátását követően támogatási előleg formájában, vagy beszámoló/részbeszámoló elfogadása után egy összegben vagy részletekben történik. A támogató államháztartáson belüli kedvezményezett számára a támogatási összeget a kincstári szabályoknak megfelelően a kedvezményezett irányító szervének adja át a költségtervben előzetesen megadott rovatok szerinti bontásban. Az irányító szervvel és a kedvezményezettel a támogató az Áht. szerinti háromoldalú megállapodást köt, hogy a fejezetek közötti átcsoportosítást végre lehessen hajtani. A támogató államháztartáson kívüli kedvezményezett számára a támogatási összeget a kedvezményezett szervezetnek közvetlenül adja át támogatási előlegként, utalással, a költségtervben előzetesen megadott költségtételek szerinti bontásban.

A támogatás terhére a támogatói okiratban megjelölt támogatott feladattal kapcsolatos költségek számolhatók el a pályázati kiírásban meghatározottak szerint, melyek általában személyi juttatások, munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adók, dologi kiadások és beruházási kiadások lehetnek.

A támogatások szólhatnak több évre, vagyis a támogatások finanszírozása évenkénti bontásban történik a támogatói okiratban és a költségtervben meghatározott ütemezés szerint.

5.4.1 Fejezetek közötti támogatások átcsoportosítása - Megállapodás

A támogató államháztartáson belüli kedvezményezett számára a támogatási összeget a kedvezményezett irányító szervének adja át fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosítással. Az átcsoportosítás részletei a megállapodás című dokumentumban kerülnek kifejtésre, melyet az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályának munkatársai készítenek elő. A megállapodásban szerepelnek az átadó, átvevő fejezetek és a kedvezményezett adatai, a támogatás biztosításának tárgya, a támogatási összeg, az átadó és átvevő fejezetben terhelt

vagy megnövelt fejezeti kezelésű előirányzat, a kormányzati funkció szerinti száma, valamint a támogatói okirat/ok száma/i.

Az átadó fejezet és az átvevő fejezet közötti előirányzat átadása rovatonként kerül meghatározásra és átadásra a kincstári finanszírozás rendje szerint, a megállapodásban megjelöltek aláírását követően a megállapodás megküldésre kerül a Magyar Államkincstár számára, melyet követően megtörténik az előirányzat átadása. Az átadás után az átvevő fejezet a támogatások összegét a kedvezményezettnek továbbadja, hogy a támogatások felhasználásra kerülhessenek, mellyel a kedvezményezett vállalja a támogatások kötelezettségvállalását, mint a támogatások végleges felhasználója, melyeket a támogatói okiratokban foglaltak szerint köteles felhasználni.

5.5 Támogatások szakmai és pénzügyi beszámolási kötelezettsége

A támogatói okirat kiállításához első körben a szakmai jóváhagyást nyújtó szervezeti egység vezetője, a pénzügyi ellenjegyző, végezetül pedig a kötelezettségvállaló aláírása szükséges, a támogatási összeg átadására ezután kerül sor, elsősorban előfinanszírozással. A támogatás nyilvántartásba kerül támogatási célú előlegként. Ezzel elindul a pályázati felhívásban és a támogatói okiratban meghatározottak szerinti szakmai és pénzügyi megvalósítási időszak. A kedvezményezettnek ezen időszak alatt szakmai és pénzügyi beszámolási kötelezettsége van a támogató felé, az MTA által támogatott pályázatok elszámolása az Ávr. 93. § pontja alapján történik. Szakmai beszámolási kötelezettség a támogatói okiratban meghatározott, tudományos területen releváns, az MTA egyik szakmai szervezeti egységébe tartozó, képviselő felé van. A pénzügyi beszámolási kötelezettséget pedig az MTA Gazdasági Igazgatósága részére kell megküldeni, a kedvezményezett pénzügyi elszámolását a Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályának munkatársai ellenőrzik, amennyiben szükséges hiány pótoltatják, ennek érdekében tartják a kapcsolatot a kedvezményezett pénzügyi kapcsolattartójával. Az ellenőrzést, az esetlegesen szükséges hiánypótlást és a szakmai témafelelős szakmai teljesítés igazolását követően az elszámolás szakmai és pénzügyi szempontból elfogadásra, valamint a támogatói okirat lezárásra kerül. Amennyiben, előzetesen a támogatói okiratban meghatározottak szerint, több éves támogatásról van szó, úgy az elszámolási kötelezettségek és a szakmai, valamint pénzügyi beszámolók elfogadása

évenként történnek, azonban a támogatói okirat csak a több éves kutatási időszak lejártát követően kerül lezárásra.

A szakmai teljesítés során a kedvezményezettnek teljesítenie kell a pályázati kiírásban és a támogatói okiratban meghatározott tudományos területen elérendő feladatot, melyről szakmai összefoglalót készít a megvalósítási időszakban elért eredményekről, a korábbiakban meghatározott feladatok teljesítéséről, vagy attól való eltérésének okáról. A támogatás szakmai teljesítéséről a szakmai témafelelős köteles nyilvántartást vezetni, a kutatás megvalósításáról szakmai véleményt formálni, illetve szakmai teljesítés igazolást a támogató pénzügyi munkatársai részére bocsátani, amennyiben a támogatói okirat arról másképpen nem rendelkezik.

Amennyiben tudományos publikáció is meghatározásra kerül a támogatás megvalósításának részeként, a publikált műben szerepelnie kell, hogy az MTA támogatta és hogy milyen program keretében. A kedvezményezett továbbá köteles a kiadott mű adatait digitális formában az MTA Könyvtár és Információs Központ digitális tárába, a Magyar Tudományos Művek Tárába, rögzíteni, a kiadott művet az MTA Könyvtár repozitóriumába feltölteni, valamint az MTA Könyvtárának és az MTA Gazdasági Igazgatóságának részére 1-1 példányt megküldeni a megjelenést követően.

A pénzügyi teljesítés során a kedvezményezettnek meg kell küldenie a pályázati kiírásban és a támogatói okiratban meghatározott dokumentumokat, számlákat, a megvalósítást igazoló okmányokat, bizonylatokat. Amennyiben a kedvezményezett az ellenőrzés során ellehetetleníti az ellenőrzők munkáját, a támogató a támogatói okirattól elállhat, ebben az esetben a kedvezményezett az addig igénybe vett támogatást köteles visszafizetni a támogató részére.

A kedvezményezett köteles megküldeni a pénzügyi összesítőt, mely a támogatói okirat egyik melléklete, ebben az összesítőben szerepeltetnie kell a támogatás ideje alatt felmerült költségek számviteli bizonylatait és összegeit, illetve a pénzügyi elszámolás összesítőn nyilatkozik arról, hogy az adott elszámolás keretében elszámolt bizonylatokat más elszámolásnál nem vették figyelembe, valamint, hogy ehhez a támogatáshoz kapott-e más támogatásból forrást.

Tételes elszámolás esetén szükséges megküldeni a támogatás megvalósítása alatt felmerült költségeket igazoló összes dokumentumot a pénzügyi összesítőnek megfelelően, hitelesített

másolat formájában. A számlák és azok mellékleteinek hitelesítését a kedvezményezett hivatalos képviselője, vagy a képviselő által írásban meghatalmazott személy végzi, a hitelesített másolatokat aláírva, dátummal és bélyegzővel ellátva kell megküldeni.

A pénzügyi elszámoláshoz csatolni szükséges a elszámolásban szereplő tételek záradékkal és a számla teljesítésének igazolásával ellátott eredeti számláinak, a kifizetést igazoló dokumentum (bankkártyás fizetés esetén banki bizonylat/bankszámlakivonat, készpénzes fizetés esetén pénztári kiadási bizonylat), a támogatói okiratban meghatározott kifizetési érték felett szerződés, vagy elküldött és visszaigazolt megrendelés, beruházás esetén állományba vételi bizonylat, személyi kifizetés esetén szerződés (vállalkozási, megbízási szerződés), bérszámfejtési bizonylat, a személyi kifizetés nettó összegének, a munkavállalói és munkáltatói adók és járulékok befizetését igazoló bankkivonat hitelesített másolatát.

Az elszámoláshoz kapcsolódó eredeti bizonylatokat záradékolni szükséges. A záradékolásban fel kell tüntetni a támogatói okirat számát, hogy a bizonylat a támogatás keretében lett elszámolva, valamint, amennyiben a támogatás keretében elszámolt összeg kevesebb, mint a bizonylat teljes összege, a záradékolásban fel kell tüntetni a támogatás keretében elszámolt összeget is.

Külföldi pénznemben kiállított számla esetében a számla összegét a számlán szereplő pénzügyi teljesítés napján érvényes, Magyar Nemzeti Bank által közzétett, középárfolyamon kell forintra átszámítani és elszámolni, az ezzel kapcsolatos számítást és a számla kifizetésének napján érvényes középárfolyamot az elszámoláshoz csatolni szükséges. A külföldi pénznemben kiállított számla esetében csatolni szükséges továbbá az ezzel kapcsolatosan esetlegesen felmerülő fordított áfa (FAD) befizetését igazoló bankkivonatot, valamint az adott negyedévi ÁFA bevallást, melyben tételesen kimutatható a negyedévben befizetett FAD-os befizetésekkel kapcsolatos számlák és azok FAD értékei. A számlához elszámolt FAD költségét a számla záradékolásában szükséges feltüntetni.

Az elszámoláshoz kapcsolódó eredeti bizonylatokon szerepelnie kell a számla teljesítés igazolásának aláírással és a teljesítés napjával ellátva, mellyel igazolásra kerül, hogy a számlához kapcsolódó szerződésben/megrendelésben foglaltak szerinti munka teljesült.

Az elszámolást követően a támogató hivatalos kiértesítés formájában értesíti a kedvezményezettet az elszámolás elfogadásáról, valamint az esetlegesen keletkezett, a

támogatás keretében fel nem használt, maradvány visszafizetésének összegéről, módjáról és határidejéről.

Az Áht. 70. § (1) bekezdése szerint az MTA Ellenőrzési Főosztálya is ellenőrizheti az elszámolást. Ezen kívül évente az Állami Számvevőszék is ellenőrizheti a támogatás elszámolását, erre évente kerül sor az MTA Titkárságának helyszínén.

5.6 Támogatás felhasználásával kapcsolatos egyéb szabályok

Tételes elszámolás esetén szükséges megküldeni a támogatás megvalósítása alatt felmerült költségeket igazoló összes dokumentumot, az MTA legtöbb támogatása ilyen, azonban a támogatói okirat másképpen is rendelkezhet és elhagyható a tételes elszámolás, azonban az Ávr. 100. § pontja szerint az ellenőrzés ebben az esetben is szükséges. A pénzügyi összesítőből szűrőpróbaszerűen kerülnek kiválasztásra tételek, melyekhez szükséges bekérni az előző fejezetben felsorolt dokumentumokat. A szűrőpróbaszerű ellenőrzés során az elszámolásban szereplő összes tétel legkevesebb 5%-át, amennyiben a pénzügyi összesítőn tíz darabnál kevesebb tétel van, akkora a tételek legalább 50%-át kell kiválasztani és bekérni, úgy, hogy az ellenőrzött tételek összege elérje a támogatás minimum 10%-át, azonban a támogatói okiratban a bizonylatok számának bekéréséről másképpen is rendelkezhet, de csak több tétel bekérésével és ellenőrzésével.

Az egyes kutatási éven belül a kiemelt előirányzatok/költségnemek közötti átcsoportosítás lehetősége a költségtervben megadott előirányzatok között korlátozottan és engedéllyel lehetséges. A személyi költségcsoport nem léphető túl, csak különlegesen indokolt esetben a támogatótól kapott előzetes engedéllyel.

Amennyiben a támogatói okirat másképpen nem rendelkezik, az alábbiak szerint kell eljárni a költségek átcsoportosítása esetén:

- a személyi költségcsoport nem léphető túl, csak különlegesen indokolt esetben a támogatótól kapott előzetes engedéllyel;
- a kedvezményezett a teljes éves támogatási összeg 25 %-ig kérelmezheti a költségcsoportok közötti átcsoportosítást, melyet a szakmai témafelelőstől szükséges előzetesen megkérnie, ez esetben támogatói okirat módosítása nem szükséges;

- a 25%-ot meghaladó átcsoportosítás esetén támogatói okirat módosításra van szükség;
- ha a költségtervben nem szerepelt egy költségcsoporton tervezett összeg, az összeg nagyságától függetlenül, az átcsoportosításhoz előzetes kérelem és a támogató engedélye szükséges.

6. Különbségek az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatásában

Az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek esetében nem csak a finanszírozáshoz szükséges megállapodás megkötése szükséges, a különbségek nem merülnek ki ennyiben. A pályázati és támogatási folyamat különböző lépései között több eltérés is van, melyek megnehezítik a támogatások hatékony és gyors kiadását, leginkább a folyamat lépéseihez szükséges idő hosszában nyilvánul meg, azonban a támogatásra való pályázástól a támogatás lezárásáig több különbség felmerül, akár a pályázat benyújtásának módja, vagy az aláírók más helyen való tartózkodása miatt, továbbá a támogatás elindításához szükséges dokumentumok és mellékletek előkészítésének különbsége következtében már a két csoport léte is hosszabb és kétirányú folyamatot okoz minden pályázat esetében.

Az alábbi különbségek vannak az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatási folyamatai, lépései között:

	Államháztartáson belüli szervezetek	Államháztartáson kívüli szervezetek
Pályázat benyújtása	A pályázatot a kedvezményezett és annak irányítószerve adja be, nehezebb pályázati folyamat	A pályázatot közvetlenül a kedvezményezett adja be, könnyebb pályázati folyamat
Kezdeményezés	A dokumentumnak a kedvezményezett intézmény és az intézmény irányítószervének adatait is tartalmazza, mely több időt vesz igénybe Nem szükséges banki felhatalmazó levél kitöltése, a támogatás biztosítéka a megállapodás	A dokumentumnak csak a kedvezményezett intézmény adatait tartalmazza, mellyel az aláírások gyorsabban megtörténnek, így kevesebb idő szükséges Banki felhatalmazó levél kitöltése és megküldése szükséges saját bank részére, mint a támogatás biztosítéka

Költségterv	A költségtervet számviteli rovatok szerinti bontásban szükséges megadni, pontosabb költségterv, nehezebb kitöltés, azonban a támogatás felhasználása nyomon követhetőbb, kisebb mozgásteret biztosít a felhasználás során	A költségtervet csak költségtelek szerinti bontásban szükséges megadni, kevésbé részletes költségterv, könnyebb kitöltés, azonban a támogatás felhasználása kevésbé nyomon követhető, nagyobb mozgásteret biztosít a felhasználás során
Nyilatkozat	A dokumentumot a kedvezményezett intézmény és az intézmény irányítószerv képviselőjének is alá kell írni, mely nem egy helyen van, így több idő szükséges	A kedvezményezett képviselői egy intézmény szervezetében vannak, az aláírások gyorsabban megtörténnek, így kevesebb idő szükséges
Pénzügyi elszámolás összesítő	Nincs különbség	
Támogatói okirat	A támogatásért a kedvezményezett irányítószerve felel	A támogatásért közvetlenül a kedvezményezett felel
Finanszírozás	Megállapodás kötése szükséges előirányzat átcsoportosításhoz, így több idő szükséges a támogatás átadásához	Egyoldalú banki átutalással történik, így kevesebb idő szükséges a támogatás átadásához
Elszámolás	Egységesebb dokumentációs rendszer, pl. befizetéseket igazoló bankkivonatok, a bankszámlákat a Magyar Államkincstár vezeti, könnyebb ellenőrizhetőség	Nem egységes dokumentációs rendszer, pl. befizetéseket igazoló bankkivonatok, a bankszámlák vezetése különböző bankoknál történik, nehezebb ellenőrizhetőség

3. táblázat: Különbségek az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatásában

7. Támogatások kiadásának könnyítése

Az előbbieken bemutatott államháztartás rendszerébe tartozó MTA feladatainak, előirányzati felépítésének, támogatásainak, támogatási rendszerének és az ezzel kapcsolatos folyamatok megismerése után a támogatások kiadásának könnyítésének lehetőségeit és javaslataimat írom le, melynek célja az MTA támogatásainak könnyebb kezelhetősége, az esetleges különbségek elmosása, az egységesítés, az egyszerűbb finanszírozás és a gyorsabb ellenőrzés, mellyel a kedvezményezettek pályázati és elszámolási folyamatai egyszerűbbé, valamint osztályunk munkája is könnyebbé és hatékonyabbá válhat.

7.1 A volt MTA kutatóhálózat visszacsatolása az MTA-hoz

2019-ben a kormány leválasztotta az MTA előirányzat és a részét képező saját kutatóhálózatát és a 15 lecsatolt tudományos intézményből megalkotta az ELKH-t. A szétválást követően az ELKH a költségvetési törvényben az államháztartás XXXVI. számú fejezeti előirányzatává vált saját költségvetéssel és vezetéssel.

Az MTA 2019 előtt a 15 intézmény számára nagy mértékben adott támogatásokat, illetve több olyan támogatást tartott fenn, mellyel akár az intézmények működésével, területével, épületeivel, vagy infrastruktúrájával kapcsolatos fejlesztési támogatásokat adott át a saját kutatóhálózat intézményeinek. Ezzel a lecsatolással a 15 intézmény számára a támogatások finanszírozásának folyamata megnehezedett: a támogatás átadása előtt megállapodást kell kötni, melyet az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályának munkatársai készítenek elő, küldik meg a kedvezményezettnek, majd a megállapodásban megjelöltek aláírását követően a megállapodás megküldésre kerül a Magyar Államkincstár számára, aki államháztartáson belüli kedvezményezett számára a támogatási összeget a kedvezményezett irányító szervének adja át fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosítással, melyet követően a támogatások összegét a kedvezményezettnek továbbadja. Ezzel ellentétben a saját intézmények számára a megállapodás megkötése nem szükséges, az MTA a saját kutatóhálózatának közvetlenül adta át a támogatásokat, mint az intézetek, intézmények irányítószerve.

Az ELKH megalakításának és a kutatóhálózat átadásának következtében az alábbi százalékos változások történtek az államháztartáson belüli szervezetek megállapodáskötéseinek arányában:

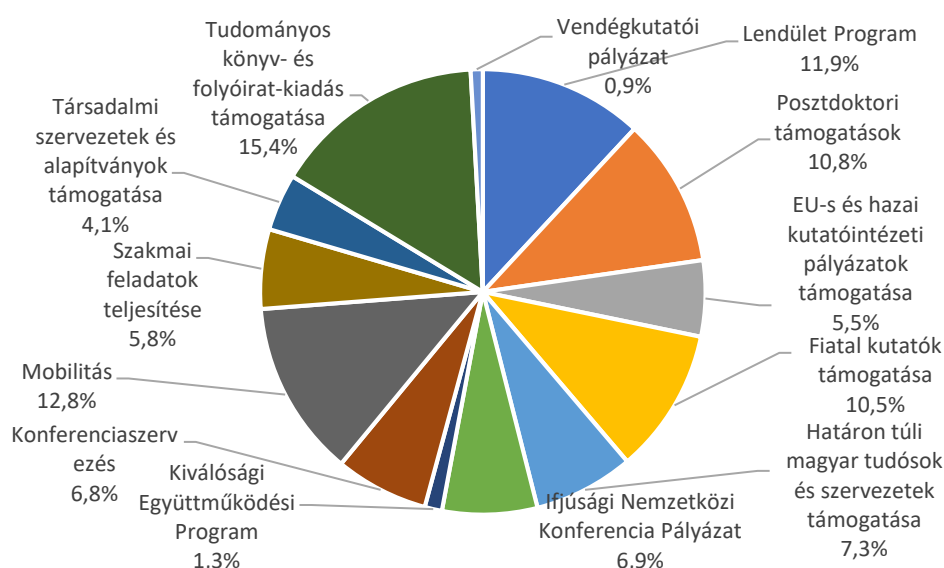
adatok százalékban

	2018	2019	2020	2021	2022
MTA saját intézmények	98,9	4,6	33,3	6,0	9,6
Szükséges megállapodások	1,1	95,4	66,7	94,0	90,4
ebből az Eötvös Loránd Kutatói Hálózat	0,0	93,6	47,2	80,0	59,7

4. táblázat: Szükséges megkötendő megállapodások aránya 2018-2022

2018 és 2019 között 94,2%-kal több megállapodás megkötésére volt szükség a kutatóhálózat átcsatolásának következtében, ezzel a 15 intézmény számára a támogatási összeg rendelkezésre bocsátásához szükséges folyamat ideje megnőtt, valamint a dokumentumok, illetve azok megőrzésének száma is megnövekedett.

A 2020-as adat nem releváns, mivel az MTA egyik fejezeti kezelésű előirányzata és az azzal kapcsolatos támogatások is az ELKH irányítása alá kerültek: Lendület Program és Posztdoktori támogatások, melyek a 2019-es év támogatásainak 22,7%-át tette ki, azonban 2021-ben ezek a támogatások visszakerültek az MTA-hoz.

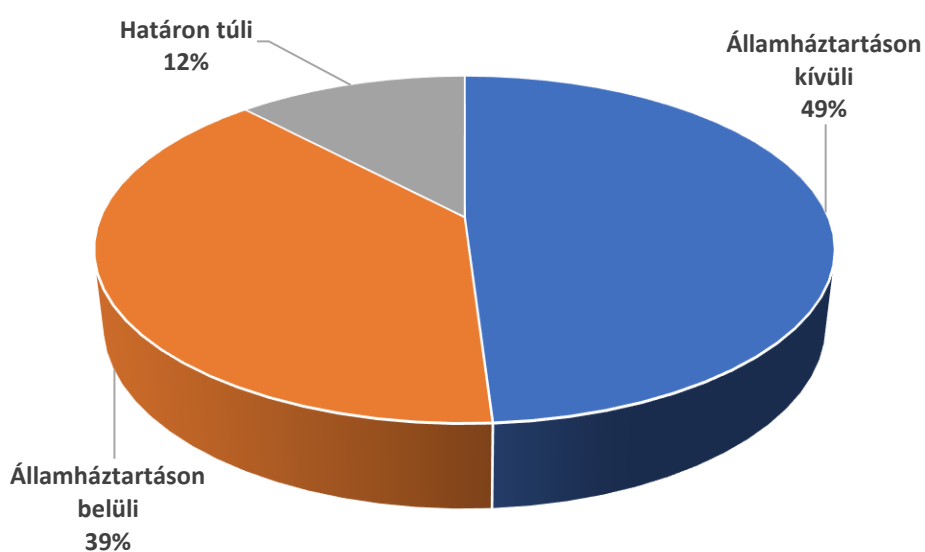
4. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia 2019-ben kiadott támogatásai

Amennyiben a kutatóhálózat visszacsatolásra kerülne az MTA támogatásainak kiadásához szükséges megállapodások kötésének aránya, az ELKH létrejöttét követő, vagyis 2019 és 2022 közötti adatokat (kivéve 2020) figyelembevéve, átlagosan 77,8%-kal csökkenne.

7.2 Különbségek elmosása az államháztartáson belüli és kívüli támogatások között

Az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek esetében a támogatáshoz szükséges folyamatban több eltérés van, mely a dokumentációban, a támogatás átadásának módjában és ellenőrzésében más-más megközelítést igényel a különböző pályázatok esetében.

A különbségek elmosása indokolt lenne, hiszen 2022 évében az MTA támogatottjainak 39%-a államháztartáson belüli, 49%-a államháztartáson kívüli, melyből 9,6% MTA saját intézmény, valamint a támogatások mindössze 12%-a volt határon túli kedvezményezett. Vagyis az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek esetében a támogatottak összesen 88%-a kezelhető és kezelendő különbözőképpen.

5. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia támogatottjai 2022-ben

A legegyszerűbb módja ennek a különbségnek az eltörlésére, ha a kormány törvényt módosítana, azonban lehetnek némely folyamatban más megoldások törvénymódosítás nélkül is.

A költségterv kitöltésekor az államháztartáson belüli szervezeteknek számviteli rovatok szerinti bontást kell alkalmaznia, ez pontosabb tervezést biztosít, a támogatás felhasználása nyomon követhetőbb. Ezzel szemben az államháztartáson kívüli szervezeteknek csak költségtételek szerinti bontásban szükséges megadnia a költségeket, ez valóban könnyebb kitöltéssel jár, azonban a támogatás felhasználása kevésbé nyomon követhető, így a költségterv egységesítése az államháztartáson belüliek költségtervének mintájára optimális és könnyen kivitelezhető lehetőség.

A támogatások finanszírozásához az államháztartáson belüli szervezetek számára megállapodás megkötése és az aláírásokat követően annak megküldése szükséges a Magyar Államkincstár számára az előirányzat átcsoportosításhoz. Ezzel szemben az államháztartáson kívüli szervezetek részére a támogatási összeg átadása banki utalással történik, egy sokkal egyszerűbb folyamat. Erre a legjobb megoldás lenne, ha a Magyar Államkincstárt nem lenne szükséges bevonni ilyen szinten a folyamatba, elegendő lenne, ha az MTA rendelkezne az előirányzatairól, melyet a Magyar Államkincstár rendelkezésére bocsájtaná, aki pedig végrehajtja államháztartáson belül szervezetenként, rovatok szerinti bontásban, az intézményeknek szánt támogatási összegek előirányzat-átcsoportosítását. Ennek lehetőségével a megállapodás megkötésében erről nem lenne szükséges nyilatkozni, ebben az esetben csak a támogatás biztosítékára kellene megállapodást kötni, mely dokumentációs könnyítést nem eredményezne, azonban meggyorsítaná a támogatások gyorsabb átadását.

7.3 Elektronikus támogatási rendszer bevezetése

Az MTA Fejezeti és Intézményi Pénzügyek Osztályán a támogatások kezelésével kapcsolatos folyamatok és dokumentációk többségében papír alapúak, természetesen vannak elektronikus rendszerek is, mint például az országban kötelezően használandó országos szintű támogatás regisztrációs rendszer, vagy a könyvelés nyilvántartásához szükséges rendszer, azonban a támogatási rendszer nem egységes és nincs, ami összefogja a különböző lépéseket egy rendszerbe. Ennek megoldásaként optimális lenne egy egységes elektronikus kezelőrendszer bevezetése, melyben a támogatási időszak teljes tartalma alatt minden lépés egy felületen keresztül történne.

A pályázati felhívást követően a pályázatokat a szervezetek feltöltik az elektronikus felületre a megadott kritériumokat betartva. A beadott pályázatokat listázni és részletesebben is lehetséges lenne megtekinteni a döntéshozóknak, statisztikák gyors készítésével pontosabb, analitikusabb és gyorsabb döntéshozást eredményezhet. A nyerteseket a döntési lista alapján egyszerűen ki lehet értesíteni az aláírók digitális aláírásának meglétével, mellyel a pályázatot elnyerők, valamint a következő lépésben résztvevők értesülnek a döntésről, illetve a következő feladat elvégzéséhez szükséges instrukciókról és dokumentumokról.

Minden dokumentum kezelése és aláírással való hitelesítése, igazolása történhet elektronikus formában, a kezdeményezés, támogatói okirat, annak mellékletei, megállapodás, valamint a többi rendszerben való különböző adatok rögzítése is könnyebb lehet, mint például az iktatórendszerrel való összekapcsolás.

Jelenleg a kapcsolattartók személye, mind a támogató és a kedvezményezett részéről is, a papír alapú dokumentációkban vannak megjelölve, ennek aktualitása azonban nem változtatható támogatói okirat módosítás nélkül, ezzel szemben az elektronikusan kezelt dokumentumok esetében könnyebben aktualizálhatók és elfogadhatók a támogatással kapcsolatos személyek, adatok változásai.

Végezetül a szakmai és pénzügyi beszámolók és az azzal kapcsolatos számlák, csatolandó dokumentumok elektronikus rendszerbe való feltöltése annak ellenőrzését is megkönnyítené. Szakmai szempontból is könnyebb áttekinthetőséget adna a szakmai támafelelős részére, elektronikus aláírásával elfogadhatja azt, mely rögtön látható minden jogosult számára. Pénzügyi szempontból is gyorsabb és hatékonyabb az ellenőrzés, a támogatás felhasználása keretében elszámolt költségek dokumentumai és az azokhoz kötelezően feltöltendő mellékletek ellenőrzése közben a törvényi és az MTA szabályzatában foglalt ellenőrizendő kritériumoknak való megfelelést is igazolni lehet. A nem megfelelő dokumentum/ok hiánypótlásáról is kiértesíthető a kedvezményezett, a hiánypótlás teljesítéséhez szükséges feladatokról, valamint szintén elektronikusan azt teljesítheti.

Az elektronikus támogatáskezelő rendszer bevezetésével nem csak a lépések, feladatok teljesítése és a dokumentációk kezelése, illetve ellenőrzése lenne hatékonyabb, hanem a támogatás teljes időszaka alatt, és lejártát követően is, a támogatással kapcsolatos minden statisztika megalkotható felmérési és további folyamatoptimalizálási célok érdekében, mellyel a támogató és a kedvezményezettek számára is nagyobb áttekinthetőséget biztosít.

8. Összefoglalás

Az államháztartás a központi állami szervek által irányított költségvetési rendszer összessége, amely a központi kezelésű költségvetést, a fejezeti kezelésű költségvetést, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait, az elkülönített állami pénzalapokat és az ezekhez kapcsolódó költségvetési szerveket foglalja magába. Az állami költségvetés megtervezése éves szinten történik, a költségvetési tervezetet minden évben a kormány készíti el és terjeszti elő törvényjavaslat formájában, melyet az Országgyűlés elfogad.

A Magyar Tudományos Akadémia az államháztartás része, a XXXIII. számú fejezeti előirányzata, az Magyar Tudományos Akadémia Titkársága irányítószervének, valamint saját intézményeinek igazgatási, gazdálkodási, pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatait látja el, önállóan működő és gazdálkodó köztestületi költségvetési szerv.

Fejezeti kezelésű előirányzatainak költségvetéséből támogatásokat nyújt az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek számára. A támogatások biztosítása pályázat vagy kérelem útján történik, a Magyar Tudományos Akadémia pályázati felhívást tesz közzé, majd témájától függően az aktuálisan felállított bizottság támogatói javaslatot terjeszt elő az Akadémia elnöke felé, aki támogatói döntést hoz. Ezt követően a támogató és a kedvezményezett közötti dokumentációk következnek, a támogatói okirat aláírásra és megküldésre kerül, majd a támogatási összeget a támogató rendelkezésre bocsátja a kedvezményezett számára elő-, vagy utófinanszírozással, egyösszegben, vagy részletekben.

A támogatások felhasználásáról szakmai, illetve pénzügyi elszámolási kötelezettsége van a kedvezményezettnek a támogató felé, a támogatás elszámolásának elfogadására és nyilvántartásból való kivezetésére, akkor kerül sor, amikor a támogatási időszak véget ért, valamint az esetlegesen keletkezett maradvány összege visszafizetésre kerül.

A Magyar Tudományos Akadémia kutatóközpontok, kutatóintézetek előirányzatát és az ennek részét képező 15 tudományos intézményt 2019-ben a kormány leválasztotta, a lecsatolt intézményekből pedig megalkotta az Eötvös Loránd Kutatási Hálózatot. A lecsatolás következtében a támogatások jelentős részének átadása megnehezült, államháztartáson belüli kedvezményezett számára a támogatás átadása előtt megállapodást kell kötni a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításhoz. Ezzel ellentétben a saját intézmények számára a megállapodás megkötése nem szükséges, az MTA a saját

kutatóhálózatának közvetlenül adta át a támogatásokat, mint az intézetek, intézmények irányítószerve. Amennyiben a kutatóhálózat visszacsatolásra kerülne, a támogatások kiadásához szükséges megállapodások kötésének aránya átlagosan 77,8%-kal csökkenne, ezzel megkönnyítve a támogatások átadását és az ezzel kapcsolatos folyamatokat.

Az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatásának módjában több különbség is van, amely nehezíti a támogatások kiadását a két csoport számára, a két csoport a kedvezményezettek 88%-át teszik ki, így az ezen különbségek elmosása indokolt lenne a könnyebb kezelhetőség érdekében. A különbségek elmosása optimális és könnyebben kivitelezhető a költségterv esetében, az államháztartáson belüli szervezeteknek mintájára az államháztartáson kívüli szervezeteknek is számviteli rovatok szerinti bontásban lenne szükséges megadnia a költségtervet. Lehetőség még a támogatások államháztartáson belüliek számára történő finanszírozásához szükséges megállapodás megkötésében van. Megoldás lehet, ha a Magyar Tudományos Akadémia rendelkezne az előirányzatairól, melyet a Magyar Államkincstár rendelkezésére bocsájtana, aki pedig végrehajtja államháztartáson belül szervezetenként az előirányzat-átcsoportosításokat.

A támogatások kezelésével kapcsolatos folyamatok és dokumentációk többségében papír alapúak, ennek megoldásaként optimális egy elektronikus kezelőrendszer bevezetése, melyben a támogatással kapcsolatos lépések, folyamatok kezelése egy rendszeren keresztül történne. Az elektronikus támogatási rendszer bevezetése megkönnyítené a pályázatok kezelését, a döntéshozók statisztikák készítésével analitikusabb döntést hozhatnak, a dokumentumok kezelése és aláírással való hitelesítése, igazolása történhet elektronikus formában, a támogatással kapcsolatos személyek könnyebben aktualizálhatók, a szakmai és pénzügyi beszámolók és a kapcsolatos számlák, dokumentumok elektronikus rendszerbe való feltöltése áttekinthetőbb ellenőrizhetőséget ad, illetve a támogatás teljes időszaka alatt, és azután, a támogatással kapcsolatos statisztikák készítésével további folyamatoptimalizálási célok érdekében.

9. Irodalomjegyzék

- Akadémia, M. T. (2019. 7 2). Forrás: Elfogadta az Országgyűlés a Magyar Tudományos Akadémiát érintő törvényjavaslatot: https://mta.hu/mta_hirei/elfogadta-az-orszaggyules-a-magyar-tudomanyos-akademiát-erinto-torvenyjavaslatot-109862
- Akadémia, M. T. (2022). Forrás: A Lendület Programról: <https://mta.hu/lendulet/lendulet-program-105403>
- Akadémia, M. T. (2022. 11 25). Forrás: A Lendület Program 2023. évi pályázati felhívása: <https://mta.hu/aktualis-palyazati-kiirasok/lendulet-program-2023-evi-palyazati-felhivasa-112566>
- Almási G. et al., A. Z. (2008). *Államháztartási fogalomtár*. Saldo Zrt.
- Botos K., S. A. (2005). *Államháztartástan*. Budapest: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar.
- Fülöp K., H. Z. (2016). *Államháztartási, közpénzügyi és gazdálkodási ismeretek*. Nemzeti Közszerzői Egyetem.
- Lentner Cs. (2013). *Közpénzügyek és államháztartástan*. Budapest: Ludovika Egyetemi Kiadó.
- Magyarország. (1994). 1994. XL. törvény. *A Magyar Tudományos Akadémiáról*.
- Magyarország. (2011). 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról.
- Magyarország. (2017). 2017. évi C. törvény. *Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről*.
- Magyarország. (2022). 613/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet. *a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól*.
- Szamkó J. (2013). *Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei*. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft.

10. Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A Magyar Tudományos Akadémia 2023-as költségvetése.....	12
2. táblázat: A Magyar Tudományos Akadémia 2018-as költségvetése.....	22
3. táblázat: Különbségek az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek támogatásában..	35
4. táblázat: Szükséges megkötendő megállapodások aránya 2018-2022	37

11. Ábrák jegyzéke

1. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia magyar államtól kapott támogatásának 2023-as eloszlása.....	12
2. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia 2022-ben kiadott támogatásai	20
3. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia magyar államtól kapott támogatásának 2018-as eloszlása.....	22
4. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia 2019-ben kiadott támogatásai	37
5. ábra: A Magyar Tudományos Akadémia támogatottjai 2022-ben	38

12. Függelékek

1. sz. függelék: Hallgatói és konzulensi nyilatkozat
2. sz. függelék: Szakdolgozat tartalmi kivonatának nyilatkozata
3. sz. függelék: Kezdeményező dokumentum - államháztartáson belüli kedvezményezett
4. sz. függelék: Kezdeményező dokumentum - államháztartáson kívüli kedvezményezett
5. sz. függelék: Megállapodás dokumentum

I. sz. függelék – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott Kondács Krisztián László, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Budai Campus, gazdálkodási és menedzsment szak levelező tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Szakdolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Budapest, 2023 év 05 hó 05 nap

Kondács Krisztián

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Szakdolgozatot záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Budapest, 2023.05.05

Bogáts D. Tíme

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!

2. sz. függelék – Tartalmi kivonat

**A SZAKDOLGOZAT
TARTALMI KIVONATA**

Gazdálkodás az államháztartásban

A Magyar Tudományos Akadémia támogatási rendszere

Kondács Krisztián László

Gazdálkodási és menedzsment szak, alapképzés, levelező tagozat
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet

Belső témavezető: Bogóné Dr. Tóth Zsuzsánna, egyetemi adjunktus, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

A szöveg, a betűtípus és az oldal formátuma: Times New Roman, 12-es betűméret, sorkizárt, normál 1,5-es sortávolság, alsó és felső margó 2,5 cm, jobb oldali margó: 2,5 cm, bal oldali margó 3 cm.

Az összefoglaló tartalma feleljen meg az Összefoglalás fejezet tartalmi követelményeinek, szükség szerint rövidítve: a dolgozat problémafelvetésének, a célkitűzések, minden saját vizsgálatot bemutató fejezetének (vizsgálati módszerek, eredmények és értékelésük, következtetések és javaslatok) egy-egy rövid bekezdésben való tömör ismertetése.

Ez a legfeljebb egyoldalas összefoglaló változatlan formában kerül fel a honlapra, ezért a megadott mintától eltérni nem lehet.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA

GAZDASÁGI IGAZGATÓSÁG

Levélcím: 1245 Budapest Pf. 1000 Email: fejezeti.penzugyek@titkarsag.mta.hu

---

**Kezdeményezés a «Szerződés_száma». számú támogatói okirat
kibocsátásához**

(megküldendő a Támogató részére az 1. és a 2. számú melléklettel együtt)

A Támogató: Magyar Tudományos Akadémia

pénzügyi elérhetősége: ..... tel: +36-1-411-6213, email: fejezeti.penzugyek@titkarsag.mta.hu

szakmai témafelelőse: .....

elérhetősége: .....

A kedvezményezett intézmény adatai:

Az intézmény megnevezése: «Támogatott_intézmény»

Az intézmény székhelye:.....

Az intézmény ÁHT-I azonosító száma: .....

Az intézmény irányító szervének neve: .....

Az intézmény irányító szervének törzskönyvi nyilvántartási száma (PIR): .....

Az intézmény adószáma:.....

Az intézmény képviselőjének neve:.....

Az intézmény képviselőjének tisztsége: .....

Az intézmény gazdasági vezetőjének neve:.....

Az intézmény gazdasági vezetőjének tisztsége: .....

Pénzügyi kapcsolattartó neve: .....

Pénzügyi kapcsolattartó elérhetősége:

Telefon: .....

Email:.....

Az intézmény bankszámláját vezető pénzügyintézet: .....

Az intézmény bankszámlaszáma: .....

Az intézmény bankszámlájának IBAN száma: .....

Támogatásra vonatkozó adatok:

Támogatott tevékenység:.....

Támogatás összege: ..... Ft

Támogatott tevékenység megvalósításának időtartama: .....

A költségvetési támogatás felhasználásának pénzügyi teljesítési időpontja: .....

Kelt: .....

P.H.

.....

képviselő

.....

gazdasági vezető

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TITKÁRSÁGA
GAZDASÁGI IGAZGATÓSÁG

Levél cím: 1245 Budapest Pf. 1000 Email: fejezeti.penzugyek@titkarsag.mta.hu

---

Kezdeményezés a ...../ ..... számú támogatói okirat kibocsátásához

(megküldendő a Támogató részére a megadott dokumentumokkal, az 1. és 2. számú melléklettel együtt)

A Támogató: **Magyar Tudományos Akadémia**

A Támogató

pénzügyi elérhetősége: ..... tel.: +36-1-411-6213, email: fejezeti.penzugyek@titkarsag.mta.hu

szakmai témafelelős: .....

elérhetősége: .....

A kedvezményezett szervezet adatai:

A szervezet megnevezése: .....

A szervezet székhelye: .....

A szervezet levelezési címe: .....

A szervezet bírósági nyilvántartási száma/cégjegyzékszám/FI azonosítója: .....

A szervezet adószáma: .....

A szervezet képviselőjének neve: .....

A szervezet képviselőjének tisztsége: .....

A szervezet gazdasági vezetőjének neve: .....

A szervezet gazdasági vezetőjének tisztsége: .....

Pénzügyi kapcsolattartó neve: .....

Pénzügyi kapcsolattartó elérhetősége:

Telefon: .....

Email: .....

A szervezet bankszámláját vezető pénzügyintézet: .....

A szervezet bankszámlaszáma: .....

A szervezet bankszámlájának IBAN száma: .....

Támogatásra vonatkozó adatok:

Támogatott tevékenység: .....

Támogatás összege: .....

Támogatott tevékenység megvalósításának időtartama: .....

A költségvetési támogatás felhasználásának pénzügyi teljesítési időpontja: .....

Kelt: .....

P.H.

.....

képviselő

.....

gazdasági vezető

Támogatói okirat kibocsátásának feltételei

A Kedvezményezett a Támogató rendelkezésére bocsátja

1. a nevében aláírásra jogosult személy vagy személyek ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett **aláírás mintáját** vagy az aláírás minta közjegyző által hitelesített másolatát vagy az aláírás minta hitelesített másolatát.
2. a létesítő okiratának vagy jogszabályban meghatározott **nyilvántartásba vételét igazoló okiratának eredeti példányát** vagy az eredeti példány hitelesített másolatát.

Amennyiben az okiratot jogszabállyal rendszeresített nyilvános és közhiteles nyilvántartásnak* tartalmaznia kell, vagy amelyet ilyen nyilvántartásból a Támogató közvetlen adathozzáféréssel megszerezhet, akkor kizárólag ennek pontos helyét kell megadni.

A benyújtott dokumentumok kiállításának dátuma nem lehet a támogatási igény benyújtásának napjától számított 90 (kilencven) napnál régebbi.

Amennyiben a benyújtott dokumentumok kiállításának dátuma régebbi, mint a támogatási igény benyújtásától számított 30 nap, a támogatottnak nyilatkoznia kell arról, hogy a dokumentumban megjelölt adatban változás nem következett be. A nyilatkozat aláírásának dátuma nem lehet régebbi, mint a támogatási igény benyújtásától számított 30. nap.

Megállapodás

támogatási előirányzat átcsoportosításához

amely létrejött

egyrésztől a **Magyar Tudományos Akadémia** (székhely: 1051 Budapest, Széchenyi István tér 9., törzskönyvi nyilvántartási szám (PIR): ....., képviseli: ..... elnök), mint átadó (a továbbiakban **Átadó fejezet**),

másrésztől az **Eötvös Loránd Kutatási Hálózat** nevében eljáró **Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Titkársága** (székhely: ....., törzskönyvi nyilvántartási szám (PIR): ....., képviseli: ..... elnök), mint átvevő (a továbbiakban: **Átvevő fejezet**)

valamint a ..... **Kutatóintézet** (székhely: ....., törzskönyvi nyilvántartási szám (PIR): ....., képviseli: ....., igazgató), mint Kedvezményezett (a továbbiakban **Kedvezményezett**),

(a továbbiakban együttesen: Felek) között az alulírott helyen és időben az alábbi feltételek szerint.

Előzmények

Átadó fejezet a Lendület Program támogatása fejezeti kezelésű előirányzata terhére - az MTA Elnöke ..... számú döntésével 20.....-én jóváhagyott - többéves Lendület Program megvalósítása érdekében támogatást biztosít.

A 20..../20.... évi részfeladatokra (1. kutatási év) vonatkozóan a pénzügyi támogatás forrása a Magyarország 20.... évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. számú melléklet XXXIII. MTA fejezet 6. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 6. Lendület Program alcímen lévő keret.

Átadó fejezet a további évek támogatási összegeit **Átvevő fejezet** útján **Kedvezményezett** rendelkezésére bocsátja, amennyiben az adott év központi költségvetésében a Lendület Program céljára megállapított keret a kutatócsoportok további támogatásához szükséges mértékben az **Átadó fejezet** rendelkezésére áll.

1. Az **Átvevő fejezet** irányítása alá tartozó **Kedvezményezett** az **Átadó fejezet** „Lendület Program” keretében 2. pont szerinti támogatásra vált jogosulttá. Előbbiekre tekintettel Felek megállapodnak, hogy figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (4). bek. b) pontja, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 41. § (3)-(4) bekezdésében foglaltakra – Kezdeményezett részére történő finanszírozása érdekében – az alább meghatározottak szerinti **fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosítást** hajtanak végre.
2. **Átadó fejezet** jelen megállapodás keretében 20.... évben ..... Ft-ot, azaz ..... forintot biztosít a **XXXIII. Magyar Tudományos Akadémia fejezet 6. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Lendület Program támogatása alcím, előirányzat (ÁHT-T azonosító szám: .....)** terhére, amely összeget a Magyar Államkincstáron keresztül előirányzat-átcsoportosítással ad át a Magyarország 20.... évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. számú melléklet **XXXVI. Eötvös Loránd Kutatási Hálózat fejezet, 2. ELKH Kutatóközpontok, kutatóintézetek cím (ÁHT-T .....), ...Kutatóintézet ÁHT-I azonosító száma: .....** javára egyszeri jelleggel – a **Kedvezményezett** által megküldött költségterv alapján, az alábbi részletezésben:

Kormányzati funkció szerinti besorolás száma:

.....kutatás

Átadó fejezet 20.... évi költségvetése terhére, jelen megállapodás aláírását követően végrehajtandó előirányzat-átcsoportosítás:

Átadó fejezet előirányzatai ÁHT-T:		Kedvezményezett előirányzatai ÁHT-I:	
Rovat	Összeg	Rovat	Összeg
K1101	0 Ft	K1101	0 Ft
K1	0 Ft	K1	0 Ft
K2	0 Ft	K2	0 Ft
		K311	0 Ft
		K331	0 Ft
		K336	0 Ft
		K337	0 Ft
		K341	0 Ft
		K351	0 Ft
K3	0 Ft	K3	0 Ft
		K63	0 Ft
		K64	0 Ft
		K67	0 Ft
K6	0 Ft	K6	0 Ft
Összesen:	0 Ft	Összesen:	0 Ft

- A támogatás összege a jelen megállapodás aláírását követően előirányzat-átcsoportosítással, a kincstári finanszírozás rendje szerint kerül rendelkezésre bocsátásra.
- Az **Átadó fejezet** és az **Átvevő fejezet** vállalja, hogy a **Kedvezményezett** részére a jelen megállapodás 2. pontjában és a mellékletét képező ..... **számú támogatói okiratban** (a továbbiakban: támogatói okirat) foglaltak alapján intézkedik a Magyar Államkincstár bevonásával az előirányzat-átcsoportosítás végrehajtásáról a jelen megállapodás aláírását követően haladéktalanul.
- Az **Átvevő fejezet** az Ávr. 41. § (3) bekezdése alapján vállalja, hogy a jelen megállapodás keretében átvett, a 2. pontban megjelölt előirányzatot **Kedvezményezett** rendelkezésére bocsátja, a felhasználásának elszámoltatásában közreműködik, és a fel nem használt, továbbá a nem rendeltetésszerűen felhasznált előirányzatot – amennyiben **Kedvezményezett** a visszafizetési kötelezettségét nem teljesíti, – az Átadó fejezet jelzése alapján – elvonja. **Kedvezményezett** tudomásul veszi, hogy a jelen megállapodásban az Átvevőre nézve megállapított összes egyéb kötelezettség teljesítéséért **Kedvezményezett** felel, mint az átcsoportosított előirányzat Ávr. 41. § (3) bekezdése szerinti végső felhasználója, az átadott forrás kedvezményezettje.
- Kedvezményezett a támogatási összeget a mellékelt támogatói okiratban foglaltak szerint Lendület Program finanszírozására** használhatja fel, valamint a támogatói okiratban foglaltaknak megfelelően számol el az **Átadó fejezet** felé a támogatás felhasználásáról.
- Felek** kijelentik, hogy amennyiben az előirányzatok visszarendezése tárgyévben történik, az a jelen megállapodás részét képezi, ezért arra külön megállapodást nem kötnek. A kiemelt előirányzatonkénti összeget az **Átadó fejezet** írásban adja meg **Kedvezményezett** és az **Átvevő fejezet** részére. Az **Átvevő fejezet** a **Kedvezményezett** tájékoztatását követően azonnal köteles intézkedni az előirányzat visszafizetése érdekében.
- Felek a jelen megállapodás teljesítésének időtartamára az alábbi személyeket jelölik ki a folyamatos kapcsolattartásra:

Átadó fejezet részéről kapcsolattartó:

.....

Átvevő fejezet részéről kapcsolattartó:

.....

Kedvezményezett részéről kapcsolattartó:

.....

9. A jelen megállapodásban nem szabályozott kérdések tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint az egyéb vonatkozó jogszabályok előírásai irányadók.
10. A **Felek** képviselői, továbbá a jelen megállapodás teljesítésében közreműködő személyek és a kapcsolattartók adatait a Felek az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendeletének (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: GDPR) rendelkezései szerint kezelik. A Felek a saját alkalmazottaik adatait a GDPR 6. cikk (1) bekezdés b) pontja és a munkavégzésre irányuló jogviszonyt szabályozó jogszabály rendelkezése alapján, a Felek által a másik Fél részére továbbított személyes adatokat pedig az adatkezelőre ruházott közfeladat végrehajtása érdekében, a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján kezelik.
11. Az Átadó fejezet adatkezelési tájékoztatója a www.mta.hu honlapon a „Hasznos információk” menüpontban a lap alján, az ELKH adatkezelési és adatvédelmi tájékoztatója az elkh.org weboldalon a „Fontos Információk” menüpont alatt, a Kedvezményezett általános adatkezelési tájékoztatója a www.vmri.hu honlapon tekinthető meg.
12. Jelen megállapodás a pénzügyi ellenjegyzése után, a **Felek** által történő aláírás napján lép hatályba. Amennyiben az aláírás napja különböző, úgy a hatályba lépés napja a Megállapodást utolsóként aláíró fél aláírásának a napja.
13. A jelen megállapodás 3 db eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, melyből 1 db az Átadó fejezetnél, 1 db az Átvevő fejezetnél, 1 db a Kedvezményezettél marad.

Jelen megállapodás aláírásával a Felek tudomásul veszik a 11. pont szerinti Adatkezelési tájékoztatóban foglaltakat, valamint vállalják, hogy az Adatkezelési tájékoztatót megismertetik a kijelölt kapcsolattartó személyekkel.

Átadó fejezet részéről:	Átvevő fejezet részéről:	Kedvezményezett részéről:
.....	.....	.....
..... elnök	..... elnök	..... igazgató
Magyar Tudományos Akadémia	Eötvös Loránd Kutató Hálózat Titkársága	Kutatóintézet
dátum:	dátum:	dátum: .....
 Pénzügyi ellenjegyzés:	 Pénzügyi ellenjegyzés:	 Pénzügyi ellenjegyzés:
.....	.....	.....
..... gazdasági igazgató	..... főosztályvezető	..... gazdasági vezető
dátum:	dátum:.....	dátum:.....